

ҚАДР-ҚИММАТИМ, ТАЯНЧИМ ВА ИФТИХОРИМСАН, МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

Насри

Mustaqillik huquq demakdir

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2013-yil 25-iyul, №30 (863)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

**Ш.УЗАКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРОРИНИНГ
ЎРИНБОСАРИ — ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ҲАРБИЙ ПРОКУРОРИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА**

Шухрат Шарапович Узаков Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.Каримов

Тошкент шаҳри,
2013 йил 17 июль.

Шухрат Шарапович УЗАКОВ

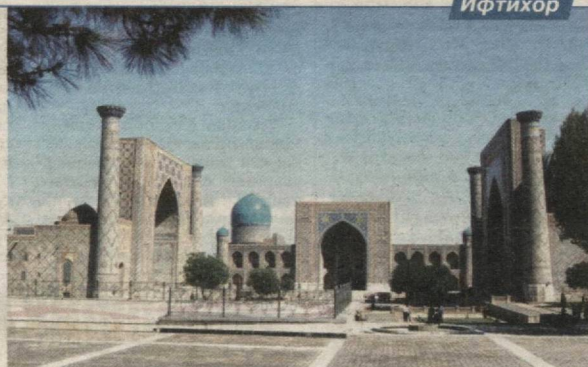

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори лавозимига тайинланган Шухрат Узаков 1961 йилда Самарқанд шаҳрида туғилган. Маълумоти олий, ҳуқуқшунос. 1984 йилда Самарқанд Давлат университети тамомлаган.

Ш.Узаков дастлабки фаолиятини 1979 йилда Самарқанд шаҳар "Каноп" заводда оддий ишчилардан бошлаган. 1979-1982 йилларда эса "Сервис" фирмасида ишини давом эттириб, 1982-1983 йилларда "Самарқандқурилиш"

корхонасида комсомол кўмитасининг котиби бўлиб ишлаган. 1983-1985 йилларда "Ўзавтохизмат" корхонасининг Самарқанд вилоят бошқармасида ҳамда вилоят Ижроия кўмитасининг қурилиш бўлимида ҳуқуқшунос лавозимига фаолият кўрсатган. Ш.Узаков 1985 йилдан фаолиятини прокуратура органларида давом эттириб, 1989 йилгача Самарқанд вилоят прокуратурасида тергов бўлими прокурори, катта прокурори лавозимларида самарали меҳнат қилди. 1990 йилда Каттақўрғон шаҳар прокурори ўринбосари, 1991 йилда вилоят прокуратураси тергов бўлими бошлигининг ўринбосари, 1992 йилда Самарқанд вилоят прокурорининг ёрдамчиси ҳамда вилоят прокуратураси ташқи иқтисодий фаолиятда порахўрлик, талон-торож ва бошқа суиистеъмолчиликларга қарши кураш гуруҳининг бошлиғи лавозимига хизмат қилди. 1992-1999 йилларда Самарқанд Ҳарбий прокурори, 2001 йилгача эса Шарқий Ҳарбий округ Ҳарбий прокурори лавозимига фаолият юритди. 2003 йилгача Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг биринчи ўринбосари бўлиб ишлади. 2003-2013 йилларда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори лавозимига самарали меҳнат қилди. Ш.Узаков Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2013 йил 17 июлдаги Фармонида асосан Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори лавозимига қайта тайинланди.

Халқимиз энг улуғ,
энг азиз байрам —
мамлакатимиз
мустақиллигининг
22 йиллигига пухта
ҳозирлик кўрмоқда.
Бу муҳим ва шонли
сана арафасида ўтган
давр мобайнида бо-
сиб ўтган йўлимизни
сарҳисоб қилиб,
эришган улкан ютуқ-
ларимизни баҳола-
шимиз табиийдир.

Ифтихор

Ватан равнақи, юрт ободлиги йўлида

Баҳодир ДЕҲҚОНОВ,
Самарқанд вилоят прокурори

Мухтарам Президентимизнинг мазкур умумхалқ байрамига тайёргарлик қўриш ва уни ўтказишга доир қароридида истиқлолимизнинг дастлабки кунларидан мамлакатимизни ислоҳ этиш ҳамда уни модернизация қилишда асос бўлиб хизмат қилаётган "Ислохот — ислохот учун эмас, аввало, инсон учун" деган одамларимиз қалбидagi орзу-интилишларни яққол ифода этган эзгу даъват халқимизни ҳуқуқий демократик давлат ва адолатли фуқаролик жамиятини қуриш йўлида сафарбар этаётгани алоҳида таъкидланган.

Мустақиллигимиз шарофати билангина мамлакатимизда аҳоли турмуш даражасини янада юксалтириш бўйича кенг кўламли бунёдкорлик ишлари амалга оширилиб, замонавий уй-жойлар, мухташам маданият ва спорт иншоотлари, йўл ва кўприklar, хориж технология билан жиҳозланган кор-

хоналар барпо этилиб, хизмат кўрсатиш сифати тубдан яхшиланиб бормоқда. Юртимизнинг ободлиги ва халқимизнинг фаровонлигини оширишда мамлакатимизда фаолият юритаётган тadbirkorлик субъектларининг улуши салмоқли бўлмоқда. Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, ислохотларни янада либераллаштириш, тadbirkorлар манфаатларини ҳимоя қилиш борасида қўрилаётган кенг кўламли чора-тadbirkorлар натижасида кичик бизнес жадал тараққий этиб, унинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши ортиб бормоқда. Шу нуқтаи назардан тadbirkorлик мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантирувчи асосий кучга айланиб бораёпти десак, асло хато қилмаймиз.

Бу борада мухтарам Юртбошимиз томонидан жорий йилнинг "Обод турмуш йили", деб эълон қилинганлиги халқимизнинг турмуш даражаси-

ни оширишда, фаровонлигини таъминлашда бекиёс аҳамиятга эга бўлди. Дастурнинг 1-бобидаёқ аҳоли фаровонлиги ва реал даромадларининг изчил ўсишини таъминлаш, иш билан бандлигини ошириш масалалари кичик бизнес ва хусусий тadbirkorлиқни такомиллаштириш билан узвий боғлиқлиги эътироф этилган.

Дарҳақиқат, кичик бизнес ва хусусий тadbirkorлиқни қўллаб-қувватлаш, қўлай ишбилармонлик муҳитини яратиш ҳамда соҳа вакиллари-нинг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги саъй-ҳаракатлар мамлакатимиз тараққиёти йўлида амалга оширилаётган ислохотларнинг асосини ташкил этади.

[Давоми 4-бетда]

Журналист доимо огоҳ ва фаол бўлиши керак

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида журналистларнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий билимини ва касб маҳоратини оширишга бағишланган ўқув семинари ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси, Журналистлар ижодий уюшмаси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Миллий телерадиокомпания, "Жаҳон" ахборот агентлиги ҳамкорлигида ташкил этилган тadbirkor депутатлар, олимлар, профессор-ўқитувчилар, оммавий ахборот воситалари раҳбарлари, матбуот хизматлари ходимлари иштирок этди.

Мустақиллик, энг аввало, эркин ва

бахтли яшаш ҳуқуқидир. Мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. "Ислохот — ислохот учун эмас, аввало, инсон учун" деган олижаноб даъват халқимиз юрагига чуқур кириб бориб, истиқлол йилларида эришган барча ютуқларимизнинг ҳаётбахш манбаи бўлиб келаётир.

Халқимиз ҳаётида рўй бераётган ана шундай улкан ўзгаришларни мамлакатимиз ва хорижда кенг ёритиш, исло-

хотлардан аҳолининг баҳрамандлик даражасини ошириш журналистлар зиммасига катта масъулият юклайди. Бу журналистдан ўз мутахассислиги билан бирга замонавий ахборот технологиялари ва хорижий тилларни яхши билишни, ватанпарварлик ҳисси билан яшаш ва миллий манфаатларимизни ҳимоя қилишни, доимо огоҳ ва фаол бўлишни талаб этмоқда.

Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг ана шундай талабларга тўла жавоб бера оладиган мутахассис бўлиши ва эркин фаолият юритиши учун юртимизда барча шaroitлар яратилган. Оммавий ахборот воситаларининг иқтисодий асослари-

ни мустаҳкамлаш, соҳага янги технологиялар ва бозор иқтисодиёти механизmlарини кенг татбиқ этишга доимий эътибор қаратилмоқда. Бунинг натижасида мазкур йўналишда давлат тузилмалари билан бирга нодавлат телерадиоканаллар ва матбуот нашрлари тармоғи ҳам изчил ривожланаётди.

Семинарда мустақиллик йилларида мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар, эришилаётган ютуқлар ва самараларнинг оммавий ахборот воситаларида ёритилиши, журналист масъулияти ва ва-зифалари хусусида сўз юритилди.

Ўз муҳбиримиз

"Ассетти" русумли автомашинасида Юнусобод тумани Амир Темури номи 1-тор кўчадаги автомобиллар бепул тўхташ жойига етиб келган Исмоил Дўстов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) автоуловини шу ерда қоладириб, "Олой" бозорига кириб кетган.

Нотаниш жиян

Алишер КАРИМОВ,
Юнусобод туман прокурори
ўринбосари

Соат тахминан 16:00 ларда аллақайдан кўзлари олазарак бир йигит пайдо бўлди. У бировни қидиргандек, ён-атрофни синчковлик билан қузатар экан, тўсатдан боягина И.Дўстов қолдириб кетган автомашинанинг ёнига келди-да, симга ўхшаш, узунлиги 31 сантиметр бўлган темир парчаси орқали ён эшигини очигаша киришди. Бу ишнинг уйдасидан чиққач, худди автоулов ўзининг шахсий мулкдек шовилмай ҳайдовчининг ёнидаги ўриндиққа ўтирди. Бемалол жойлашиб олгач, салонни титқиллай бошлади.

Буни қарангчи, айни пайтда бир неча киши четдан унинг хатти-ҳаракатларини кузатиб турган экан. Автомашинага ўтириши билан улар ҳам қутилмаганда унинг тепасида пайдо бўлиши-да, сўроққа тутишди. Йигит ўзини йўқотмади: машина тоғасига тегишли эканлиги, ҳозир бозорга кириб кетгани учун қариндошини кутиб ўтиганини айтди.

Бироқ одамлар унинг гапларига ишонмай, автомашина эгасини кутиб туришга қарор қилишди. Бу орада ҳар эҳтиmolга қарши, дея милицияга ҳам хабар беришди. Кўп ўтмай етиб келган ИИБ ходимлари ундан шахсини тасдиқловчи ҳужжат сўрашди. Йигитнинг ёнида бундай ҳужжат йўқ экан. Шундан сўнг автомашина эгасини кутиб туришди. И.Дўстов бозордан чиқиб келаркан, машинаси олдида турган одамларни ва милиция ҳодимларини кўриб хайрон бўлди-да, уларнинг олдига югуриб келди:

— Нима гап, тинчликми? — Бу сизнинг жиянингизми? — жавоб бериш ўрнига сўради ИИБ ходимларидан бири йигитга ишора қилиб.

— Йўқ, мен уни биринчи марта кўриб турибман... Шу тарика куппа-кундузи ўзганинг мулкни ўғирлашга бел боғлаган Олим Ҳикматов ўзига боғлиқ бўлмаган ҳолда жиянини охирига етказма олай, қонун посбонлари қўлига тушди.

Нотаниш жиянинг ишини кўриб чиққан жиноят ишлар бўйича Юнусобод туман суди О.Ҳикматовга 5 йилу 6 ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади.

Тадбиркорлар қонун ҳимоясида

Азал-азалдан тадбирли эл фуқаролари бўлган кўплаб юртошларимиз берилган имконият ва имтиёزلардан самарали фойдаланиб, оилаларининг иқтисодий имкониятларини кенгайтирган ҳолда давлат ва жамият равнақига ҳам муносиб улуш қўймоқдалар. Шунингдек, прокуратура органлари томонидан тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган эътибор ҳамма бу борада амалга оширилаётган кенг кўламли чора-тадбирлар ҳам ўз самарасини бермоқда.

Хусусан, Янгиариқ туман прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Тадбиркорлик фаолиятини янада кўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ҳамда "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолати тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Туманда фуқаролар ҳамда тадбиркорлик тузилмаларининг ҳуқуқий маданиятини ошириш, уларнинг ҳимоясини таъминлаш, яратилган имтиёزلарни кенг ёритиш мақсадида туман прокуратурасида "Аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалти-

ришни ташкиллаштириш маркази" ташкил этилган. Ушбу марказда белгиланган график асосида туман ҳокимлигининг тегишли мажмуалари, давлат назорат идоралари, тижорат банклари ва фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик тузилмалари раҳбарлари иштирокида учрашувлар ўтказилиб, бевосита тадбиркорларга яратилган шарт-шароитлар ҳақида сўз қилиниб, уларга қонунчилидаги имтиёزلар кенг тушутирилмоқда. Шунингдек, тадбиркорларнинг тақлиф ва мулоҳазалари тингланмоқда.

Бундан ташқари, туман прокурорининг ташаббуси билан 49 та янги тадбиркорлик субъектлари ташкил қилиниб, уларга зарур амалий ёрдамлар

кўрсатилмоқда. Тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг бузилиши ҳолатларини тезкор аниқлаш мақсадида ташкил этилган ишонч телефонида жорий йилнинг 5 ойида келиб тушган 23 та муножаатнинг барчаси зудлик билан ҳал қилиниб, шундан 22 таси қаноатлантирилди ва битта ҳолатда муножаат эгасига қонун талаблари тушунтирилди. Жумладан, ишонч телефонида кўнгирок қилиб, жамиятнинг кадастр ҳужжатларини тиклашда ёрдам сўраган "Хоразм Чорсу" МЧЖ раҳбари Ш.Аллабергановнинг муножаати юзасидан туман прокуратураси аралашуви билан туман ер тузиш ва қўчмас мулк кадастр хизмати томонидан талаб қаноатлантирилди. Шунингдек, "Хоразмбиомасхулот" МЧЖ раҳбари Х.Сапаевнинг муножаати асосида жамиятнинг ташбий разга уланишида амалий ёрдам берилди.

Туман прокуратурасига келиб тушган тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг бузилиши билан боғлиқ муножаатларнинг ўз муддатида ҳал этилиши ҳам таъминланмоқда.

Мақсуд ИСКАНДАРОВ,
Янгиариқ туман прокурори
Ойбек ЖУМАНИЕЗОВ,
«Hudud»

Хусусан, "Гулланбоғ" қишлоғида яшовчи фуқаро Р.Авезованинги туман ҳокимининг қарорига асосан этиқдўзлик ва сартарошхона қурилиши учун ажратилган ер майдонлари бошқа бир шахсга ноқонуний равишда ажратиб берилганлиги ҳақида ёзган аризаси ўрганилиб, аниқланган қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконият яратиб берган шарт-шароитларни баргараф қилиш ҳақида туман ҳокими номига тақдиминоа киритилди. Туман ҳокимининг қароридан зид бўлган 2012 йил 7 декабрдаги қарорини бекор қилиш тўғрисида протест келтирилди.

Бу каби чора-тадбирлардан мақсад тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш орқали эл-юрт равнақига муносиб ҳисса қўиш билан бирга қонун устуворлигини таъминлашдир.

Мувофиқлашувчи Кенгаш ййғилиши

Самарқанд вилоят прокуратурасида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг мувофиқлаштирувчи Кенгаши ййғилиши бўлиб ўтди.

Шаҳар ва туман прокурорлари, вилоят ИИБ бошлиқлари ҳамда масъул вакиллари, Солиқ, валютага оид жиноятлар ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг вилоят бошқармаси тезкор ходимлари иштирок этган ййғилишда жорий йилнинг 1-ярмида ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида амалга оширилган ишлар аҳоли, тергов сифати ва самарадорлигини ошириш, жиноятчиликка қарши курашни тўғри ташкил этиш борасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар олдида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Тадбирда шунингдек, амалга оширилган муайян ишлар натижасида вилоят бўйича жиноятларнинг умумий сони 0,9 фоизга, шу жумладан, қотиллик жинояти 30 фоизга, оғир тан жароҳати етказиш

6,7 фоизга, босқинчилик 9,1 фоизга, гиёҳвандлик воситалари билан қонунга хилоф равишда муомала қилиш 3 фоизга, вояга етмаганлар томонидан содир қилинган жиноятлар 1,4 фоизга, гуруҳлар томонидан жиноят содир қилиш ҳолатлари 10,6 фоизга, муқаддам судланганлар томонидан содир қилинган жиноятлар 6,3 фоизга, аёллар жинояти 0,4 фоизга камайганлиги қайд этилди.

Бундан ташқари, тадбирда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан кенг ҳамкорчилик ҳамкорлигини таъминлаш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликка қарши курашиш ва унинг олдини олишда жойлардаги давлат бошқаруви идоралари ва қатор жамоат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлиқни кучайтириш, тергов ва суриштирувни сифатли ва ҳолис ўтказиш, айнаник, дастлабки тергов жараёнида шахсини ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, солиқ ва валюта соҳасидаги қонунбузилишларни аниқлаш ва уларни баргараф этиш бўйича қўйилган вазифаларни самарали ташкил этишга эътибор қаратилди. Ўсирилган орасида жиноятларнинг олдини олиш мақсадида умумтаълим мактаблари, коллеж ва лицей ўқувчиларининг таълим-тарбиясини такомиллаштириш, уларнинг

Рустам ИСЛОМОВ,

Самарқанд вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

бўш вақтларини мазмунан тўлдириш борасида аниқ тавсиялар берилди. Шунингдек, фуқароларнинг одам савдоси қурбонига айланиб қолишларининг олдини олиш, бу ўринда аҳоли бандлигини таъминлаш, айниқса, академик лицей ва касбхона коллежи битирувчиларини ишга жойлаштириш, тадбиркорлик субъектларини ҳимоя қилиш ва янги иш ўринлари яратиш, фуқароларнинг ариза ва шикоятларини ўз вақтида ҳал қилиш, бу жараёнда уларнинг бузилган ҳақ-ҳуқуқларини тиклаш ва қонуний манфаатларини таъминлаш масалаларига ҳам жиддий эътибор қаратиш кераклиги таъкидлаб ўтилди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва масъул идоралар раҳбарларининг ахборотлари тингланди.

Ййғилиш якунида йўл қўйилган камчиликларни баргараф этиш ва соҳада фаолият самарадорлигини оширишга қаратилган қарорлар қабул қилинди.

Хотиржамлик гарови

СВОЖДАЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан жорий йилнинг ўтган даврида 41 та яширин ишлаб чиқариш ҳолатлари аниқланиб, уларга нисбатан қонуний чоралар кўрилиши билан бир қаторла, давлат стандарти талабларига мос келадиган ишлаб чиқариш ускуналари мавжуд бўлган шахсларнинг тадбиркорлик билан қонуний фаолият юртишларига амалий ёрдам ҳам кўрсатилмоқда.

Жумладан, департаментнинг Чилонзор туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда фуқаролар Шамсиддин Йўлдошев ва Бобур Бешмудовлар давлат рўйхатидан ўтмасдан яширин тикув цехи ташкил қилиб, турли кийим-кечаклар тийаётганликларни аниқлаб, улардан тегишли тикув дастгоҳлари, тайёр маҳсулотлар ва зарур хомашёлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Маълумки, тадбиркорлик ортида соғлом рақобат, энг асосийси, мулкка бўлган янгица муносабат ётади. Департаментнинг Чилонзор туман бўлими ходимлари томонидан ҳуқуқий тушунтириш ишлари олиб борилиб, амалий қўмак берилиши натижасида тегишли тартибда

рўйхатдан ўтган янги тадбиркорлик субъекти иш бошлади. Натижада ҳудуддаги бир неча нафар ёшлар янги иш ўринлари билан таъминландилар.

Яна бир ҳолат: даромад топишининг энгил йўлини танлаган фуқаро Музаффар Қосимов ҳам яширин цех ташкил қилиб, пойабзаллар учун таглик ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган экан. Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ва Юнусобод туман бўлими ходимлари ҳамкорликда ўтказган тезкор тадбирда яширин фаолиятга чек қўйилди. Цехдаги асбоб-ускуналар, тайёр маҳсулотлар ҳамда хомашёлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Шунингдек, текширишларда М.Қосимов фаолияти давомида электр энергия-

сидан ноқонуний равишда фойдаланиб, туман электр тармоқлари корхонасига 5 млн. сўмга яқин зарар етказгани ҳам аниқланди. Ҳуқуқбузарнинг чин қўнгилдан пушаймонлиги, давлатга етказилган зарарни тўлиқ қоплаганлиги инobatта олинди. Тошкент шаҳар прокуратураси ҳамда департамент идоралари ходимлари томонидан ҳуқуқий тушунтириш ишлари олиб борилиб, унга амалий-ҳуқуқий қўмак кўрсатилди. Натижада тегишли тартибда рўйхатдан ўтган яна бир тадбиркорлик субъекти иш бошлади. Ўз фаолиятини қонуний йўлга қўйган масъулияти чекланган жамиятда бир нечта доимий иш ўринлари яратилди.

Гарчи юқорида қайд этилган ҳар икки ҳолатда ҳам жи-

ноят аломатлари мавжуд бўлса-да, департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан уларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг тегишли моддаларига асосан жиноят иши қўзғатиш рад этилди. Мана шундай тадбирларда аниқланган яширин ишлаб чиқариш ҳолатларига қонуний тус бериш ва амалий ёрдам кўрсатилиши натижасида 41 та ҳўжал қўритувчи ва якка тартибдаги тадбиркорлик субъектлари солиқ тўловчилар сифатида давлат рўйхатидан ўтказилиб, 141 та янги иш ўринлари яратилди.

Тадбиркор — юртга мададкор, деб бежиз айтилмаган. Фақат қонуний асосда иш юритган тадбиркоргина ўзига ҳам, жамиятга ҳам наф келтиради.

Ўткир ҚОБИЛОВ,

СВОЖДАЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи ўринбосари

Истеъдодни рўёбга чикариш имконияти

Юқори малакали, изланувчан кадрлар тараққиётининг етакчи кучи ҳисобланади. Мамлакатимизда истиқоланинг дастлабки йилларидан барча соҳаларнинг етук кадрларини тайёрлаш мақсадида таълим савиясини юксак ҳажон андозалари даражасига етказишга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Президентимиз раҳнамолигида ўтказилган ислохотлар натижасида 12 йиллик мажбурий таълим тизими жорий этилди.

Мақтаб ва коллеж педагогларининг билим савияси, малакасини узлуksиз ошириб бориш йўлга қўйилди. Чекка ҳудудлардаги, олис қишлоқлардаги мактабларга таъмирланиб, беками-кўст жиҳозланди, янги мактаб ва коллежларнинг муҳташам иморатлари, стадионлар, спорт заллари барпо этилди. Ёшлар мукамал билим олиб, истеъдодларини рўёбга чиқара олишлари учун қулай шароитлар вужудга келтирилди. Жаҳондаги нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан эътироф этилгандай, мамлакатимизда замонавий, мукамал таълим тизими яратилди. Ушбу соҳада қонунийликни таъминлаш алоҳида назоратга олинди.

Туман прокуратураси томонидан Республика Бош прокурорининг топшириқлари асосида таълимга, вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга оид қонун ва қонуности ҳужжатларининг ижросини таъминлаш устида доимий иш олиб боришмоқда. Таъкидлаш жоиз, тумандаги мактаб ва ўрта махсус, касб-хунар коллежларининг акса-

риятида жонқуяр, фидойи, юқори малакали педагоглар ўқувчиларга тўқис билим беришга интилиб ишлашпти. Бурчларини сидқидилдан адо этишяпти. Шу билан бирга, тахлилларда айрим билим даргоҳларининг маъмуриятлари томонидан амалдаги қонун ва қонуности ҳужжатларининг бузилишига йўл қўйилган ҳолатлар кўзга ташланмоқда. Мисол учун, Ижтимоий-иқтисодий касб-хунар коллежида ўтилмаган дарс соатлари, бажарилмаган педагогик юктамалар учун иш ҳақи тўланаверган. Электро-техника, педагогика-психология, жисмоний тарбия, мусиқа фанларининг ўқитувчиларига бир ой мобайнида 9 соатдан тортиб, 43 соатгача жами 152 соат бажарилмаган педагогик юктамалар учун жами 556 минг сўм иш ҳақи ҳисобланиб, тўлаш учун ҳисобхонага тақдим этилган. Худди шунингдек, ўқитувчиларга махсус комиссия қарори чиқарилмасдан директорнинг буйруғи билан моддий ёрдам ва рағбатлантириш пуллари тўланаверган.

Ўқув жараёнида ўқувчиларнинг билимларини баҳолаб

боришга эътиборсизлик билан қаралган. Педагогика кафедраси, зардўзлик ва уни ўқитиш методикаси фани ўқитувчилари томонидан ўтилган мавзулар гуруҳларнинг журналларида қайд этилмаган, ўқувчилар баҳоланмаган. Яна 20 ҳолатда гуруҳларнинг журналларида ўтилган мавзулар қайд этилмаган, ўқувчиларнинг билимлари баҳоланмаган бўлса-да, ўқитувчиларга иш ҳақи ҳисобланаверган.

Коллеж маъмурияти томонидан айрим ходимларни ишга қабул қилиш ва ишдан бўшатиш жараёнида уларга буйруқ билан танишганлари ҳақида имзо қўйдириш, тилхат олишдан иборат қонун талабларига риоя этилмаган. Айрим меҳнат шартномалари ходимлар томонидан имзоланмаган, Меҳнат кодексининг 74-моддаси талаблари бузилган, ходимларнинг яшаш манзиллари, шартнома тузилган жой, шартнома рақамлари кўрсатиб ўтилмаган.

Бешариқ Хизмат кўрсатиш ва педагогика касб-хунар коллежида ҳам юқоридаги каби қонунбузилиши ҳолатлари юзага чиқди.

Тахлилларда бир қатор мактабга таълим муассасаларининг фаолияти талабга жавоб бермаслиги аён бўлди. 18, 23, 39-сонли мактабга таълим муассасаларидаги шарт-шароитлар талабга жавоб бермайдди. Чунончи, 50 ўринга мўлжалланган, 55 нафар бола қатнаётган 18-

сонли мактабга таълим муассасаси мослаштирилган собиқ дала шийпонида жойлашган. Боғчада мукамал таъмирлаш ишлари бажарилмаган. Тиббиёт хонаси жиҳозланмаган, тиббиёт асбоблари билан тўқис таъминланмаган. Болалар тиббий кўрикдан ўтказилмаган. Умуман боғчада санитария-гигиена талабларига амал қилинмаган. Ота-оналарнинг бадал тўловларидан қарздорлиги салкам 2 млн. 300 минг сўмга етган. Ҳар бир ота-она билан ҳисоб-китоб қайд этиладиган алоҳида дафтар юритилмаган.

Таълим билан бирга вояга етмаганларнинг саломатликлари борасидаги қонунчилик ижросини ўрганиш жараёнида қишлоқ врачлик пунктларининг фаолияти талабга жавоб бермаслиги аён бўлди. Хусусан, Телов қишлоқ врачлик пункти 1 ва 2-патронаж участкаларининг ҳаётчиралири Д.Давилова ва О.Ҳайитовларнинг уйма-уй юриш графиклари КВП мудирига тасдиқлатиб олинмаган. Улар иш фаолиятига оид ҳужжатлар билан тўлиқ таништирилмаган. Юқумли касаллик ўчоғида тиббий-профилактик ёрдам кўрсатиш борасидаги назарий билимлари етарли эмас.

Ушбу КВП маъмурияти томонидан Меҳнат кодексининг 82-моддаси талаблари бузилган, яъни ишга қабул қилинган 7 нафар ходимлар буйруқ билан таништирилмаган, ишга қабул қилинганлари ҳақида тилхат ёздириб қўйил-

Шамсиддин ТУРДАЛИЕВ,
Бешариқ туман прокурори

маган. Ўриндошлик асосида ишловчи олий тоифали икки нафар врачнинг асосий иш жойларига оид маълумотнома талаб қилиб олинмаган.

Тумандаги Қораянтоқ, Жарбоши, Бешкапа ва Намуна ҚВПларида ҳам юқоридаги каби қонунбузилиши ҳолатларига йўл қўйилган.

Вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, таълим, соғлиқни сақлаш борасидаги қонунчилик ижросида ўтказилган тахлилларда аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш ва унинг олдини олиш чоралари кўришмоқда. Ўтган олти ой мобайнида 11 марта таълимга ўтказилган тахлил натижалари бўйича 13 та протест келтирилди, 31 та тақдимнома, 7 та даъво аризалари киритилди, 3 та ҳолатда жиноят ишлари қўзғатилди.

Айни чоғда 9-синф битирувчиларини ўқишнинг кейинги босқичига тўлиқ жалб этиш, коллеж битирувчиларини уч томонлама шартномалар асосида ишга жойлаштириш жараёни устидан назорат ўрнатилиб, ҳуқуқий тарғибот, бевосита мулоқотлар воситасида қонунбузилиши ҳолатларининг олдини олиш, барча ёшларнинг ўзлари танлаган соҳаларда ўқишга ва ишга жойлаштирилгани таъминлаш устида иш олиб боришмоқда.

Ерга хиёнат — элга хиёнат

Жорий йилнинг ярами ҳам ортага қолди. Шу кунларда қишлоқ хўжалиги соҳаси ходимлари учун ўта муҳим ва долзарб мавсум бошланди. Кузда кўтарилаётган хирмон деҳқонларнинг бутунги сай-ҳаракатларига боғлиқ.

Таъкидлаш жоизки, юртимизда фермерлик ҳаракатида алоҳида эътибор қаратилиб, соҳада ривож, уларнинг ҳуқуқларини ҳимоялашга оид қўллаб-меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди. Бунинг натижаси ўларок, фермерларимиз бугун ҳақиқат ривожига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Қаердаки эзгу ишлар амалга оширилётган бўлса, самарасини кўриб турибмиз.

Аммо гуруч қурмаксиз бўлмагани сингари, фермерлар орасида ҳам ўз ишига маъсулият билан ёндашмайдиган, билдирилган ишончнинг ўзгача тушуниб, эл манфаатидан кўра ўз манфаатларини устун билувчилар ҳам учрамоқда.

Ўқўргон туман прокуратураси томонидан туманда фаолият олиб бораётган фермер хўжалиқларида Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси талабларига риоя этилиши аҳволи ўрганилди.

Қайд этиш жоизки, туманда 2013 йил ҳосили учун тасдиқланган режага кўра 6790 гектар майдонга ғалла, 10336 гектарга пахта, 200 гектарга сабзавот, 50 гектарга мойли ва 1958,2 гектарга озуқа экинлари экиш режалаштирилган. Бироқ туман прокуратураси ўтказган мониторингда аниқланишича, тумандаги 63 нафар фермер хўжалиги раҳбари йил бошида пахта ва ғалла экилиши режалаштирилган 102,8 гектар майдонга пивз, қулупнай ва бошқа полиз экинлари экиб, ерлардан хўжалиқларга фойдаланганлар. Масалан, тумандаги "Абдуллазиз Абдуллажон Шўхрат" фермер хўжалиги раҳбари А.Жўраев 1,2 гектар ер майдонига ўзбошимчилик билан пивз эккан. Баҳоқилан, бу

Фозилжон ТОИРОВ,
Ўқўргон туман прокурори
Нилуфар НИЁЗОВА,
«Huquq»

қишлоқ хўжалиги экинларини жойлаштириш режасида йўқ эди.

Шунингдек, "Зухриддин агро сервис" фермер хўжалиги раҳбари З.Аҳмедов 2013 йил ҳосили учун чигит экилиши лозим бўлган 1 гектар ерга ҳеч қандай рўхсатсиз пивз экиб юборган.

"Тараққиёт плюс омад" фермер хўжалигининг 290-дала контурида ҳам аҳвол бундан қолишмайди. Мазкур хўжалик раҳбари ғалла экилиши режалаштирилган 0,70 гектарда қулупнай етиштирган. "Абдуллазиз ўғли Абдулхай" фермер хўжалигининг 181-контуридаги пахта экилиши режалаштирилган 0,50 гектар ерда ҳам пивз барх уриб ётибди.

"Тараққиёт пойдевори-2005" фермер хўжалиги раҳбари ҳам шерикларидан қолиб кетишни истамаган чоғи, 2013 йил ҳосили учун ғалла экилиши режалаштирилган 0,25 гектар ерга қулупнай экиб юборганлиги аниқланди.

Ўтказилган текшириш якунига кўра, пахта ва ғалла экилиши режалаштирилган ерлардан мақсадсиз фойдаланган 62 нафар фермер хўжалиқлари раҳбарларига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 65-моддаси 1-қисми билан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди ҳамда аниқланган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш ҳақида туман ҳокими номига тақдимнома киритилди.

Эътибор, имтиёз ва қўллаб-қувватлашга аслида ҳалоллик билан иш тутиб, амалдаги қонун-қоидалар асосида иш юритаётган фермерлар муносибдир. Қонунарини менсимай, уларни четлаб ўтиб манфаат қўришга интилганлар эса албатта, жавоб беришлари тайин. Зотан, яратиб берилаётган шарт-шароитларни суистеъмол қилиш, ерга хиёнат асло кечирилмайди.

Оролбўйи транспорт прокуратураси томонидан жорий йилнинг 6 ойи давомида фуқаролар ва юрилик шахслардан келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқиш Ўзбекистон Республикасининг 2002 йил 13 декабрдаги "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2004 йил 10 декабрдаги "Фуқаролар ва юрилик шахсларнинг мурожаатлари кўриб чиқишда қонунийликни таъминлаш тўғрисида"ги 37-сонли буйруғи талаблари асосида ташкиллаштирилди.

Қонунийликни таъминлаш йўлида

Фазлиддин ТЕМИРОВ,

Оролбўйи транспорт прокурорининг ёрдамчиси лавозимида иш ўрганувчиси

2013 йилнинг ўтган даври мобайнида Оролбўйи транспорт прокуратурасига фуқаролар ва юрилик шахслардан жами 28 та ариза келиб тушган бўлиб, шундан 8 таси тегishлилиги бўйича ҳал қилиш учун бошқа муассасаларга юборилган. 12 та ариза бевосита прокуратура ходимлари томонидан кўриб чиқилиб, ҳал қилинган ва 6 таси қаноатлантирилган. 2 та мурожаат юзасидан ариза муаллифининг ваҳлари ўз тасдиғини топмаганлиги сабабли рад этилган. Хусусан, Қўнирот ҳарбийлаштирилган қўриқлаш отряди ходими Ш.Абдоллаевнинг аризаси юзасидан ўтказилган текширувда қўриқлаш отрядида меҳнатга оид қонун талаблари қўпол равишда бузиб келинганлиги аниқланди. Жумладан, Қўнирот ҳарбийлаштирилган қўриқлаш отряд бошлиғининг 2013 йил 18 апрель кунги буйруғи билан Ўзбекистон бекати 15-сон ўқилик ва ўт ўчириш командаси Ўрганч темир йўл вокзали ҳафсизлигини таъминлаш ходими Ш.Абдоллаев шундан ишлаб чиқариш зарурати билан вақтинча ушбу команданинг ўт ўчириш автомашинаси ҳадовчиси лавозимида ўтказилган. Текширишда Меҳнат кодексининг 89-, 95-, 96-моддалари талабларига зид иш қўрилгани аниқланиб, мазкур буйруққа нисбатан протест келтирилди.

Қолаверса, шу кунга қадар ҳарбийлаштирилган қўриқлаш бошқармаси томонидан Қўнирот ҳарбийлаштирилган қўриқлаш отряди ходимларининг 2013 йилги штат жадвали тасдиқланмаган. Бундан ташқари, "Ўзбекистон темир йўллари" ДАТК раисининг 2012 йил 12 январдаги буйруғи билан тасдиқлан-

ган "Ҳарбийлаштирилган қўриқлаш бошқармаси ходимларини рағбатлантириш" тартибига зид равишда 22 нафар ходимнинг январь-апрель ойлари давомидаги мукофот пуллари ҳисобланмасдан, жами 5 млн. 385 минг 243 сўм маблағ тўланмай, уларнинг битирувчилари поймол қилинганлиги аниқланди ва прокуратуранинг аралашуви билан уларнинг қонуний ҳуқуқлари тикланди.

Ушбу қонунбузилишларни содир этган Қўнирот ҳарбийлаштирилган қўриқлаш отряди бошлиғига нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилиб, айбдор ходимларга нисбатан тегishли чора қўриш тўғрисида "Ўзбекистон темир йўллари" ДАТКнинг Ҳарбийлаштирилган қўриқлаш бошқармасига тақдимнома киритилди. Шунингдек, Қўнирот минтақавий темирйўл узелига қарашли корхона ва ташкилотларда ҳам "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ижроси аҳволи юзасидан текширишлар ташкил қилиниб, натижасига кўра қонунбузилиши ҳолатларини бартараф қилиш ҳақида 1 та тақдимнома киритилиб, 4 та интизомий ва 1 та маъмурий ишлар қўзғатилди. Қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконият яратиб бераётган шарт-шароитларни бартараф этиш тўғрисида Қўнирот минтақавий темирйўл узели бошлиғи номига тақдимнома киритилди.

Ватан равнақи, юрт ободлиги йўлида

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Ўзбекистон Республикасининг "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг қафолатлари тўғрисида"ги Қонуни ва Республика Бош прокурорининг 2011 йил 9 февралдаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ижроси устидан прокурор назоратини қўйиштириш тўғрисида"ги буйруғи ҳамда соҳавий буйруқлари билан тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида прокуратура органлари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилган. Шундан келиб чиқиб, Самарқанд вилоят прокуратураси органлари томонидан тадбиркорларнинг қонуний ҳимоясини таъминлаш, иқтисодиётнинг реал сектори базавий тармоқлари корхоналарини қўллаб-қувватлаш, аҳолини иш билан таъминлаш, меҳнатга ҳақ тўлаш, инвестиция дастурига қиритилган объектларнинг қурилиши, банк-молия тизимида ислохотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган қонунлар ижроси устидан назоратини қўйиштиришга, бу соҳадаги қонунбузилишларни бартараф этиш ҳамда виллоятда мазкур йўналишларда амалга оширилаётган тадбирларнинг сифат ва самардорлигини оширишга алоҳида эътибор қaratилди.

Шу даврда прокурорлар томонидан тадбиркорлик субъектлари билан 204 маротаба учрашувлар ташкил қилиниб, уларда 12 минг 233 нафар тадбиркор иштирок этган. Улар томонидан 72 та турли муаммолар қўтарилиб, барчаси ҳал қилинган ва 721 нафар тадбиркорга ҳуқуқий маслаҳатлар берилган. Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш бўйича виллоят ҳўжалик судига 211 млн. 36 минг сўмлик 16 та даъво аризалари қиритилиб, 25 нафар тадбиркорнинг ҳуқуқлари тикланиши таъминланган.

Бугун виллоятда 14757 та тадбиркорлик субъектлари рўйхатга олинган. Тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини ривожлантириш учун тижорат банклари томонидан 299,1 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилиб, шундан хизмат кўрсатиш соҳаси учун 47,9 млрд. сўм, саноат учун 108,8 млрд. сўм, қурилиш учун 20,2 млрд. сўм, деҳқон ва фермер ҳўжалиқларини ривожлантириш учун 40,9 млрд. сўм, савдо ва воситачилик учун 35,2 млрд. сўм ва бошқа турдаги хизматлар учун 37,7 млрд. сўм ажратилди. Мухими, тадбиркорликни ривожлантириш учун ажратилган кредит ҳисобига 10034 та янги иш ўринлари яратилди.

Агар жорий йилнинг олти ойи давомида барча манбалар ҳисобидан 48680 та иш жойлари ташкил қилинган бўлса, шундан 2235 таси янги ишлаб чиқариш объектларини ишга тушириш, ишлаётган корхоналарни модернизация қилиш ва кенгайтириш ҳисобидан, 17377 таси кичик корхоналар ва мик-

рофирмаларни барпо этиш, 6019 таси яқка тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш, 8661 таси касаначиликнинг барча шакллари ташкил этиш, 9183 таси фермер ва деҳқон ҳўжалиқларини ривожлантириш ва кенгайтириш, 4627 таси ишлаб чиқариш, ижтимоий ва бозор инфратузилмасини ривожлантириш, 587 таси иқтисодий ночор ва ишламаётган корхоналар фаолиятини қайта тиклаш ҳисобидан яратилган. Бу эса, тадбиркорлик аҳоли бандлигини таъминлашдек долзарб масалани ҳал этишда катта аҳамиятга эга эканлигидан далолат беради. Натижада ҳудудда экспорт салоҳияти ошиб, 55 тадан зиёд корхоналар томонидан жами 55,5 млн. АҚШ доллари миқдоридан маҳсулотлар экспорт қилинди.

Виллоятда 2011-2015 йилларда саноатни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини таъминлаш чора-тадбирлари Дастури ижроси доирасида жами 212 та лойиҳа тайёрланди. Барча лойиҳаларнинг молиявий манбалари аниқланган бўлиб, жами 81 млн. 516,1 минг АҚШ доллари миқдоридаги инвестицияларни жалб қилиш ҳисобидан 4931 та янги иш ўринлари яратилиши белгиланган.

Давлатимиз раҳбарининг кўрсатмаларидан келиб чиқиб, виллоятда тадбиркорликнинг яна бир муҳим йўналишларидан бири қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга, қишлоқ жойларда саноатни ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бу борада янги корхоналар барпо этиш, мавжудларни реконструкция қилиш ва модернизация лойиҳаларини амалга ошириш ҳисобига қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қайта ишлашнинг чуқурлаштириш ва истеъмол озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқаришнинг кўпайтириш чора-тадбирлари қўрилмоқда. Жумладан, сутни қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қуввати 13,6 тоннага тенг 6 та лойиҳа асосида Жомбой, Нуробод, Пастдарғом, Пайарик, Самарқанд ва Тайлоқ туманларида зарур технологиялар олиб келиниб, ўрнатилмоқда. Гўштни қайта ишлаш бўйича ишлаб чиқариш қуввати 800 тонна бўлган 4 та лойиҳа асосида Жомбой, Оқдарё, Нуробод ва Қўшработ туманларида технологиялар олиб келиниб, қурилиш ва ички пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Ушбу корхоналарнинг келгусида узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида жорий йилнинг биринчи ярмида асосан коллеж битирувчилари ҳисобига виллоят бўйича 101 та фермер ҳўжалиги ташкил этилиб,

267 гектар майдонда янги боғлар барпо этилди, 10 та фермер ҳўжалиқларида 320 гектар майдонда интенсив боғлар, 33 та фермер ҳўжалигида 146 гектар майдонда тоқзорлар ҳамда 393,6 гектар майдондаги мавжуд боғлар қайта тикланди. 204 гектар майдондаги тоқзорларни қайта тиклаш орқали боғдорчилик фаолиятига 868 нафар қишлоқ аҳолиси жалб этилди.

Прокурорларнинг аралашуви билан фермер ҳўжалиқларига қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштириш учун 45 гектар ер ажратилди. 25,6 тонна минерал ўғит, 4,3 тонна нефть маҳсулотлари, 437,6 млн. сўмлик кредит олиб берилишида, 32 млн. сўмлик қарздорликни ундиришда, 6 ҳолатда рўйхатдан ўтишда ва биноларни ижарага олиб беришда амалий ёрдам кўрсатилди.

Виллоят прокуратураси органлари томонидан бир қатор корхоналарга, шу жумладан, хорижий инвесторлар иштирокидаги қўшма корхоналарга амалий ёрдам кўрсатиб келинмоқда. Жумладан, Самарқанд шаҳар прокуратураси томонидан шу йил май ойида "Sam-Ertekk-Gilam" Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасининг пахтадан ип қалаваси ишлаб чиқариш лойиҳаси асосида ишга туширилишига ва ушбу корхонанинг коммуникация тармоғига улаштиришга амалий ёрдам кўрсатилди.

Давлат ва ҳўжалик бошқаруви ҳамда назорат текширув органларида ўтказилаётган текширишларда хорижий инвесторларнинг муносабатлари кўриб қилиниши, улар томонидан кўтарилган масалаларнинг ҳал этилишига алоҳида эътибор қаратилиб, уларнинг талабларини ноқонуний рад этиш ёки қўрilmасдан қолдириш ҳолатларига қатъиятлик билан муносабат билдириш йўлга қўйилди.

Виллоятда тадбиркорлар санифини коллежларимизни таъминлаётган замонавий билим ва янгича дунёқарашга эга бўлган ёшлар ҳисобига оширишга принципиал тарзда ёндашилди. Бу борада 57 минг 971 нафар битирувчи 19987 та корхонага уч томонлама шартномалар асосида бириктирилди. Хусусан, Жомбой туманида виллоят прокуратураси раҳ-

барияти томонидан касб-ҳунар коллежлари битирувчилари ва уларнинг ота-оналари билан кенг қамровли тадбир ўтказилиб, мамлакатимизда битирувчиларга тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишлари учун кенг имкониятлар яратилганлиги ҳақида маълумот берилди ҳамда тижорат банклари томонидан имтиёзли фоизларда кредит маблағлари ажратилишида амалий ёрдам ташкил этилди. Биргина шу тадбирларнинг ўзиде 247 нафар битирувчи тадбиркорлик фаолиятини бошлаш учун имтиёзли фоизларда кредит олишга имкон берувчи расмий сертификатлар топирилди. Жумладан, битирувчилардан 70 нафари тикувчилик, 70 нафари чорвачилик, 38 нафари аҳолига компьютер хизмати кўрсатиш, 30 нафари деҳқончилик, 20 нафари паррандачилик билан шуғулланиши учун тижорат банклари томонидан кредит маблағлари берилиши таъминланди.

"Обод турмуш йили" Давлат дастури асосида "Мустақиллик бунёдкорларимиз" шиори остида виллоят ҳокимлиги ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия, виллоят прокуратураси ҳамда виллоят ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими бошқармаси ҳамкорлигида Самарқанд шаҳрида касб-ҳунар коллежи битирувчиларининг "Касб байрами" ташкил этилиб, "Энг яхши мутахассис" ва "Энг яхши бизнес лойиҳа" тақдимотлари ўтказилди. Мазкур тадбирда 33 та ихтисослик йўналиши бўйича касб-ҳунар коллежини тамомлаган 8 минг 460 нафар битирувчи 3 йил давомида олган билими ва касб малакасини намойиш қилди. Шунингдек, "Энг яхши бизнес лойиҳа" тақдимоти давомида битирувчиларнинг 15 та соҳа бўйича тақдим этилган 250 та бизнес лойиҳасига кредитлар ажратилиши бўйича сертификатлар топирилди. Хусусан, Самарқанд банк коллежи битирувчиси Н.Умарова "Микрокредит-банк" виллоят бўлими томонидан "Полиэтилен маҳсулотларини қайта ишлаб хомашё олиш" бизнес лойиҳаси учун 56 млн. сўм миқдорда кредит ажратилди. "Касб байрами"нинг якуний қисми "Ниҳол" амфитеатрида ўтказилиб, 100 нафар битирувчи шу жойнинг ўзиде иш бевуручлар томонидан ишга қабул қилинди.

"Обод турмуш йили"да касб-ҳунар коллежларида "Тадбиркорлик бурчақлари", "Тадбиркорлик мактаблари" ташкил қилиниб, савдо-саноат палатаси, банклар, солиқ ва молия органлари томонидан ўқув машғулотлари ўтказилди. Коллежларни битирган, ўз тад-

биркорлигини ташкил қилиш истагида бўлган 8685 нафар битирувчининг рўйхати Марказий банкнинг виллоят бош бошқармасига тақдим қилинди.

Ўртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тармоқларининг шаклланиши ва истиқболи кўп жиҳатдан ҳуқуқий асосларнинг такомиллашувига боғлиқ. Президентимизнинг 2013 йил 17 апрелдаги "2013-2016 йилларда қишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини жадал ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори тадбиркорликни янада раванқ топтиришга хизмат қилмоқда. Ушбу қарор асосида виллоятимизда маҳсус дастур ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий этилган. Шунингдек, 2012 йил 27 апрелдан қўчга қирган "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида"ги Қонун ҳам тадбиркорлик ва ишбилармонликни ривожлантиришнинг янги имкониятларини очиб берди. Қонун берган имкониятлардан фойдаланиб, жорий йилда оилавий 1129 та янги корхоналар ташкил этилди.

2013 йилга белгиланган устувор йўналишлардан келиб чиққан ҳолда иқтисодий ўсишнинг барқарор юқори суръатларини, макроиктисодий барқарорликни сақлаб қолиш, иқтисодиётни ва унинг етакчи тармоқларини модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан янгилашни жаддалаштириш ва қўлавларини кенгайтириш, ишлаб чиқариш диверсификациялашга қаратилган вазифа ва тадбирларнинг амалга оширилиши виллоятнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишида ижобий таъсир кўрсатди.

Виллоятда жорий йилнинг ўтган даврида ялли ҳудудий маҳсулот ишлаб чиқариш 2684,9 млрд. сўмини ёки ўтган йилга нисбатан 110,6 фоизни ва аҳоли жон бошига ялли ҳудудий маҳсулот ишлаб чиқариш 791,2 минг сўмини ташкил этиб, ўтган йилга нисбатан 108,8 фоизга ўсди. Виллоятнинг мамлакатимиз ялли ички маҳсулотидеги улуши 5,3 фоизни ташкил қилди. 1473,7 млрд. сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати 113,9 фоизни, ҳалқ истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқариш 959,6 млрд. сўмини ёки ўсиш суръати 115,8 фоизни ташкил этди.

Мухтасар қилиб айтганда, тадбиркорликка қаратилган юксак эътибор туфайли юртимиз обод, турмушимиз фаровонлашиб бормоқда. Бунда соҳа ривожига ёрдамчини аямаётган прокуратура органларининг муносиб ҳиссаси бор.

Саҳифаларимизда Самарқанд вилояти

Ташкил топган вақти — 1938 йил 15 январь. Умумий майдони — 16,8 минг км².

2013 йил 1 январь ҳолатидаги аҳоли сони — 3 миллион 380 минг 700 киши.

Шаҳар ва туманлари: Каттакўрғон шаҳри, Булунгур, Иштихон, Жомбой, Каттакўрғон, Нарпай, Нуробод, Окдарё, Пайарик, Пастдарғом, Пахтачи, Самарқанд, Тайлоқ, Ургут, Кўшработ.

Вилоятда "Самарқанд автомобил заводи", "8-Март" масъулияти чекланган жамияти, "JV MAN AVTO", "БАТ Ўзбекистон", "Дака Текс", "Сам-Антеп-Гилям", "Прага-Пиво", "Агромир Самарқанд" қўшма корхоналари, "Самарқандлифт", "Сино", "Самарқандкимё" акционерлик жамиятлари каби кўплаб мамлакат аҳамиятига молик саноат корхоналари фаолият юритмоқда.

Вилоят ҳудудида 7 та олий ўқув юрти, 160 та касб-ҳунар коллежи, 14 та академик лицей ва 1232 та умумтаълим мактаблари мавжуд.

Муस्ताқил юрт фермерлари

ХАЛҚИМИЗ ФАРОВОНЛИГИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШИБ КЕЛИШМОҚДА

Ўтган йиллар мобайнида энг катта ютуқларимиздан бири — мамлакатимизда галла муस्ताқилигига тўлиқ эришилди: ўз донимиз, ўз нонимизга эга бўлдик. Агар ёнингизда бўлса, истиқлолнинг дастлабки йилида юртимизда жами 940 минг тонна галла етиштирилиб, ўртача ҳосилдорлик бор-йўри 17 центнерни ташкил этган эди. Республикамиз дон ва ун таъминоти бўйича бутунлай бошқа давлатларга қарам бўлиб кун кечиришга мажбур эди. Ўтган йиллар мобайнида галла муस्ताқилигини қўлга киритганимиз, ҳосилдорлик 3 қаррадан кўпроқ ошгани, умумий ҳосил 7 баробардан зиёд кўпайгани, ҳозирги вақтда нафақат ўз эҳтиёжларини таъминлаш, аynи пайтда хорижга дон экспорт қилишга эришганимиз бу борадаги энг катта ютуқларимиздан саналади.

Юртбошимиз жорий йилнинг 16 июлида Ўзбекистон галлакорларига йўлаган табригида Самарқанд вилоят галлакорларининг меҳнатини муносиб баҳолади. Иштихон ва Окдарё туманларида ҳосилдорлик 60-75 центнердан ошганини, Каттакўрғон туманидаги "Ҳосил", "Шакар ота" фермер ҳўжаликларида гектаридан 100 центнер ва ундан ошириб ҳосил олингани юртимиз деҳқонларининг меҳнат жасоратининг яна бир амалий ифодаси бўлганини таъкидлаб ўтди.

Бу йил ҳам далаларимизда халқимизнинг эҳтиёжини тўлиқ қондирадиган даражада ҳосил етиштирилди. Хусусан, 110 минг 100 гектар суви ва 49 минг гектар лалми майдонларда галла етиштирилган вилоятимиз галлакорлари шу кунгача 300 минг 70 тоннадан ортиқ дон йиғштириб олишди. Бундан ташқари, шартномавий режани уддалаган

юзлаб фермер ҳўжаликлари ортиқча галлани ўзларида қолдиришмоқда. Бунинг эвазига қўшимча даромад кўришмоқда. Энг муҳими, улар ўзларида қолган донни ишчилари ва маҳалласидаги кам таъминланган оилалар билан баҳам кўрмоқда. Эътибор беринг, 1992 йилда Самарқанд вилояти бўйича 190 дан ортиқ фермер ҳўжалиги ташкил этилиб, уларга 1,5 минг гектар ер ажратиб берилган бўлса, бугунги кунга келиб, фермерлар сони 8 минг 388 нафарга етди. Улар ихтиёридаги ер 534 минг 549 гектар майдонни ташкил этади. Натижаларимиз билан мактана оламиз, фермерлик ҳаракати бошланган илк йилда бир гектар галла майдонида ўртача ҳосилдорлик 11,9 центнерни ташкил этган бўлса, ўтган йили 53,8 центнерга етди. Жорий йилда эса бу салмок ўртача 55,4 центнерга етди. Илгари галладан ҳосилдорликни 40 центнерга етказ-

ган фермер бармок билан саноқли эди. Ҳозир эса 75-80 центнерлик ҳосилдорликка эришадиган мулкдорларнинг саноғи йўқ.

Бугун буларни айтишимиздан мақсад — истиқлолгача ўзбек деҳқони донга тўлган омборлари-ю, галлачиликдан ортиқтарин даромадидан уй қуриш, машина харид қилиш, бойлик ҳақида орзу ҳам қила олмасди. Бугун уларнинг имкониятлари кенгайди. Энди галлакор ҳам, пахтакор ҳам кечаниг ордий деҳқон эмас. У керак бўлса ҳисобкитобни ҳам, ҳақ-ҳуқуқни ҳам яхши билади. Қилган меҳнати бесамар кетмаслигини, ундан ўзи ҳам, бошқалар ҳам наф қуришини тўлиқ англайди. Шу боис, унинг қадами шахдам, сўзи бурро, қараши дадил. Бугун унинг юрагига шижоат бор, эртанги кунга ишонч бор. Бу ишончнинг фермерга шубҳасиз муस्ताқиллик берди.

Президентимизнинг 2013 йил 6 майдаги "2013 йил бошқолди дон экинлари ҳосилини йиғштириб олиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори ҳамда бу борадаги Республика Бош прокуратурасининг топшириқлари ижросини таъминлаш мақсадида вилоят прокуратураси органлари томонидан мунтазам равишда мониторинг ва текширишлар ўтказилиб борилиб, сусткашликка йўл қўйган масъул шахсларнинг масъулиятини ошириш ва айбдор шахсларнинг жавобгарлик

масаласи қатъий ҳал қилинди.

Хусусан, Нарпай туман ҳокимлиги томонидан бириктирилган отряд раҳбари В.Отакунловнинг ўз вазифаларини лозим даражада бажармаганлиги оқибатида "Эсанбобо" фермер ҳўжалиги мансабдор шахслари контрактация шартномасига асосан 101,3 тонна галлани етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятини олган бўлса-да, шартномадаги мажбуриятларини тўлиқ бажармасдан, 11 тонна 520 килограмм бугдойни уйига олиб бориб туширган. Ушбу ҳолат бўйича Нарпай туман прокуратураси ва ИИБ ҳодимларининг аралашуви билан 11 тонна 520 килограмм бугдой давлатга топширилиши таъминланди. Фермер ҳўжалигида галла ўрган қомбайнга масъул бўлган отряд раҳбари В.Отакунловга нисбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилган.

Шунингдек, Пайарик туманидаги "Деҳқонбод-А", "Порлоқ йўл", "Дарвиш-ТШ", "Катта Чўрош" ММТПлар ҳудудларидаги фермер ҳўжаликлари томонидан галла етиштириш бўйича контрактация шартномалари тўлиқ бажарилмаётганлиги, галла ўриш масъумида иштирок этаётган галлани ташиш техникалари ва қомбайнларга хизмат кўрсатуви техникаларнинг тўлиқ таъмирланмаганлиги оқибатида ушбу техника-

Баҳриддин ҒАҒҒОРОВ,
Самарқанд вилоят
прокуратураси бўлим бошлиғи

лар тўлиқ иштирок этмаётганлиги аниқланди. Туман прокурори томонидан қонунбузилиши ҳолатини бартараф қилиш юзасидан туман ҳокими номига тақдимнома киритилган.

Шу билан бир қаторда, вилоят прокуратураси органлари томонидан фермер ҳўжаликларида 2,58 гектар ер майдони, 32 тонна минерал ўғит, 4,8 тонна ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари, 15 тонна омухта ем, 104,6 млн. сўм банк кредити, 800 минг сўмлик нақд пул маблағлари, 1,5 млн. сўм иш ҳақи олиб берилишига, 19 млн. сўмлик дебитор қарзларнинг ўндирилишида амалий ёрдам кўрсатилди.

Заҳматли меҳнати тўғрисида эл фаровонлигига муносиб ҳисса қўшиб келаётган галлакор фермерларнинг хайрли ишларидан халқимиз мамнун. Уларнинг халқимиз турмуши ободлиги йўлида олиб бораётган ҳар бир ишда вилоят прокуратураси органлари қўмақдошдир.

Инсон ҳуқуқлари омили

Фуқароларнинг мурожаат қилиш ҳуқуқи инсон ҳуқуқларининг таъминлаш ва самарали ҳимоя қилишнинг етакчи омилларидан биридир.

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни ижроси юзасидан Самарқанд вилоят прокуратураси органлари томонидан маҳаллий давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, назорат-текиширув идоралари ҳамда бошқа муассасаларда текширишлар ўтказиб боришмоқда.

Текширишлар жараёнида бошқарув органлари ва бошқа муассасаларда фуқароларнинг мурожаатларини қонунда белгиланган мuddатларда кўриб чиқмаслик ёхуд асоссиз рад этиш ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланди. Бу эса, фуқароларнинг ҳақли эътирозлари, шунингдек, уларнинг республика идораларига такроран мурожаат қилишларига сабаб бўлган. Масалан, вилоят солиқлиқни саклаш бошқармаси бошлигининг собиқ ўринбосари У.Суванов ва бошқалар қонун талабларини қўпол равишда бузиб, бошқармага келиб тушган 47 та мурожаатнинг кўриб чиқиш мuddатини сабабсиз ўтказиб юборган. Бу ҳам етмагандай, мурожаатлар юзасидан умуман текшириш олиб боришмасдан ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги оқибатида ариза ва шикоят хатларининг айримлари йўқолиб, муаллиф

ҳуқуқларининг бузилишига сабабчи бўлишган.

Шу каби ҳолат "Самарқандшаҳаргаз" филиалида ҳам қайд этилди. Жорий йилда ушбу идорага келиб тушган 34 та ариза ва шикоят мансабдор шахслар томонидан текширилмаган ҳамда муаллифларга жавоб хатлари берилмаган.

Бундай бепарволикларга йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан чоралар кўрилди.

Текшириш натижалари қонуний ҳал этилиши керак бўлган ариза ва шикоятларнинг вақолатли бўлмаган ташкилотлар томонидан қўрилатганини ҳам кўрсатди. Масалан, Пастдарғом тумани "Арабхона" қишлоқ фуқаролар йиғинида яшовчи Ш.Юлдашева жорий йилнинг 22 январь куни туман ҳокими номига ариза билан мурожаат қилиб, болалар поликленикиса руҳшуноси Г.Муродованинг 2011 йилда ногирон фарзандига пенсия тайинлаш учун 200 минг сўм пул талаб қилгани, шундан 180 минг сўмининг берилгани, 2012 йилда яна пул сўраганида пулни топиб бера олмагани сабабли фарзандига ногиронлик нафақаси тайинланмасдан қолганини, Г.Муродовга нисбатан қонуний чора кўришни сўраган. Вақолатига кирма-да туман ҳокимлиги мазкур мурожаатни кўриб чиқиб, аризадаги важлар ўз тасдиғини топмагани ҳақида муаллифга жавоб хати тайёрлаган. Мазкур ҳолат юзасидан прокуратураси томонидан туман ҳокимлиги бош мутахассиси

Жамшид АҲМЕДОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

си Х.Қодиروفга нисбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилган.

Пайарик туман прокуратураси томонидан ўтказилган текширишда мутасадди идоралар томонидан айрим ариза ва шикоятларнинг кўриб чиқилишида "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуннинг 18-моддаси талаблари бузилганлиги аниқланган. Қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўйган Пайарик туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Р.Шодиевга, туман ер ресурслари ва давлат кадастри бўлими бошлиғи А.Намуратовга, туман бош архитектори З.Ҳайитовга, туман қишлоқ ва сув ҳўжалиги бўлими бошлиғи А.Анорбаевага, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди туман бўлинимаси раисининг ўринбосари О.Умировга ҳамда ер тузиш ва қўчмас мулк кадастр хизмати давлат унитар корхонаси бошлиғи Ш.Рўзимуродовларга нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида ишлар қўзғатилиб, кўриб чиқиш учун жиноят ишлари бўйича туман судига юборилган.

"Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуннинг 17-моддасига кўра, фуқароларнинг мурожаатлари агар ушбу давлат қўйилган масалаларни ҳал этиш вақолат доирасига кирмайдиган давлат органига юборилган бўлса,

узоғи билан беш кунлик мuddат ичида тегишли органга жўнатилиши ва бу ҳақда фуқарога хабар қилиниши белгиланган. Бироқ Окдарё тумани бош архитектори А.Воҳидов фуқаро А.Паниннинг жорий йил 29 апрелдаги аризасини 15 майда фуқаролик ишлари бўйича Иштихон туманлараро судига юбориб, бу ҳақда муаллифга кечиктириб жавоб берган. Натижада А.Воҳидовга нисбатан МЖТКнинг тегишли моддаси билан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилган.

Умуман, қонун ижроси юзасидан ўтказилган текширишлар натижасида ҳокимликларда 279 та, молия тизимида 36 та, меҳнат, халқ таълими ва соғлиқни сақлаш тизимларида 6 тадан, давлат архитектура ва қурилиш тизимида 9 та, ер ресурслари ва давлат кадастри тизимида 171 та ҳамда бошқа идораларда 100 та ҳолатда "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун талаблари бузилгани аниқланиб, 200 га яқин прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди, қўпол қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан 4 та жиноят ишлари қўзғатилиб, 170 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

Асосий Қонунимиз мамлакатимизда қонунчилик фаолиятини ривожлантиришга катта имконият яратиб беради. Уни ижтимоий ҳаётнинг турли соҳаларидаги масалаларни ҳал қилиб берувчи бошқа барча қонунларнинг, шу жумладан, махсус қонунлар тизимини ташкил этувчи кодексларнинг юридик манбаи, пойлавори десак, хато бўлмайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари тўла қамолатланган бўлиб, 44-моддага кўра ҳар, бир шахс ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш, давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмаларининг ғайриқонуний ҳатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқига эга. Фуқароларга белгиланган бу Конституциявий ҳуқуқни амалга ошириш учун миллий қонунчилигимизда фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини суд йўли билан ҳимоя қилишда процессуал мажбуриятларга риоя этиш муҳим аҳамият касб этади.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик-процессуал кодекси (ФПК)нинг 33-моддасига кўра, тарафлар, учинчи шахслар, уларнинг вакиллари, процессда бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилишда иштирок этадиган прокурор, давлат бошқаруви органлари, ташкилотлар ва айрим фуқаролар ишда иштирок этувчи шахслар деб тан олинди, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари белгилаб берилган. Жумладан, ушбу кодекснинг 34-моддасида ишда иштирок этувчи шахсларнинг бир қатор ҳуқуқлари санаб ўтилиб, уларнинг ўзларига берилган барча процессуал ҳуқуқлардан адолатли равишда фойдаланишлари ва ўз зиммаларига юклатилган мажбуриятларни бажаришлари шартлиги таъкидлаб ўтилган.

Процессуал мажбуриятлар тизимида процессуал мuddатларга риоя этиш алоҳида аҳамиятга эга. Чунки, процессуал мuddатлар фуқароларнинг ҳуқуқларини суд йўли билан ҳимоя қилишда риоя этилиши лозим бўлган мuddатларга ҳисобланиб, бу мuddатларга риоя этилмаслиги тарафлар ҳуқуқларининг бузилишига олиб келади. Ана шу жиҳатдан ҳар бир процессуал ҳаракатларни амалга оширишда доир қатъий мuddатлар қонунларда белгилаб қўйилган. Агар қонунларда бундай процессуал мuddатлар белгиланмаган бўлса, бу мuddат судлар томонидан белгиланади.

Процессуал қонунчиликда мuddатларни ўтказиб юбориш, кечиктириш, тўхтатиб туриш ва тиклаш тартиби ва унинг ҳуқуқий оқибатлари белгилаб қўйилган бўлиб, бу масалаларга қатъий риоя этиш одил судловнинг таъминланишини қамолатлайди. Бу вазифаларни амалга ошириш, яъни процессуал мuddатларга риоя этишни таъминлаш ишни қўришга масъул бўлган судьяларнинг асосий мажбурияти ҳисобланади.

Ҳар бир процессуал ҳаракатни амалга оширишга доир махсус мuddатлар бел-

гиланган бўлиб, фуқаролик ишларини судда қўришга тайёрлаш ариза қабул қилинган кундан бошлаб ўн кўнлик мuddатдан кечиктирмай амалга оширилиши лозим. Бу мuddат алоҳида ҳолларда ўта мураккаб ишлар бўйича судьянинг асосланган ақрига биноан кечиктирилиб, йигирма кўнга етказилиши мумкин.

Алимент ундириш ҳақидаги, майиб бўлиш ёки соғлиққа бошқача тарзда шикаст етганлиги, шунингдек боқувчининг ўлими натижасида қўрилган зарарнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги ишлар ҳамда меҳнатга доир ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган талаблар бўйича қўзғатилган ишлар, башарти, тарафлар бир туман ёки шаҳарда жойлашган бўлса, биринчи инстанция суди томонидан судда қўришга тайёрлаб бўлинган кундан эътиборан ўн кундан кечиктирмай, бошқа ҳолларда эса йигирма кундан кечиктирмай қўрилиши лозим.

Қолган фуқаролик ишлари судда қўришга тайёрлаб бўлинган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай қўрилиши лозим. Бу мuddатлар, албатта, фуқаролик ишларини судда қўришга тайёрлаш ва қўриш билан боғлиқ мuddатлар бўлиб ҳисобланади.

Шунингдек, фуқаролик процессида бошқа процессуал мuddатлар ҳам мавжуд бўлиб, бу мuddатларга риоя этиш нафакат судларнинг, балки судда қатнашувчи бошқа шахсларнинг ҳам вазифаси ҳисобланади. Чунки ушбу мuddатларга риоя қилинмаслиги ишларни судда қўришга қабул қилишга монелик қилади. Масалан, суднинг ҳал қилув қарори чиққан кундан эътиборан йигирма кун ичида тарафлар ва ишда иштирок этишга жалб қилинган шахслар ҳал қилув қарори устидан апелляция шикояти беришлари, прокурор протест келтириши мумкин. Қўрсатилган мuddат ўтганидан кейин берилган шикоят (протест) қўрилмасдан қолдирилади ва шикоят (протест) берган шахсга қайтарилади.

Шунингдек, Фуқаролик-процессуал кодексида ишни апелляция инстанциясида қўриш мuddатлари ҳам қатъий белгилаб қўйилган бўлиб, Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ишлари бўйича Олий суди, фуқаролик ишлари бўйича вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди апелляция шикояти ёки протести бўйича тушган ишни у келиб тушган кундан эътиборан йигирма кундан кечиктирмай қўриши лозим. Иш ўта мураккаб бўлган ёки бошқа алоҳида ҳолларда тегишли суднинг раиси бу мuddатни кўпи билан яна ўн кўнга узай-

тириши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди апелляция шикояти ёки протести бўйича тушган ишни у келиб тушган кундан эътиборан бир ойдан кечиктирмай қўриб чиқиши лозим. Алоҳида ҳолларда Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раиси ёки унинг ўринбосари бу мuddатни кўпи билан яна бир ойга кечиктириши мумкин.

Ишни апелляция инстанциясида қўриш мuddати кечиктирилган тақдирда, ишда иштирок этувчи шахсларга иш қўриладиган кун ҳақида олдиндан хабар қилиниши лозим.

Юридагилардан қўрилиб турибдики, процессуал мuddатлар ўзига хос хусусиятларга эга бўлиб, у фуқароларнинг ҳуқуқларини тиклашда муҳим аҳамиятга эга. Шунинг учун ҳам қонунчиликда бу мuddатлар узрли сабабларга кўра ўтказиб юборилганда уни тиклаш ҳуқуқи белгиланган. Лекин айрим ҳолларда судлар бу мuddатларни суд процессининг истаган вақтида тиклаш мумкин эмаслигига эътибор қаратадилар.

Бу борадаги амалиётга назар солдиган бўлсак, фуқаро Т.Раҳимов жавобгар туман ҳокимлигига нисбатан қўшимча қўрилган уй-жойга эгалик қилиш ҳуқуқини белгилаб бериш ҳақида даъво аризаси билан судга муурожаат қилган.

Туманлараро суднинг 2004 йил 22 январдаги ҳал қилув қарорига кўра, даъво талаби қисман қаноатлантирилиб, Саноат қўчаси, 21-уйдаги 1458 м² ер майдонида қўшимча қўрилган ошхона, бостирма ва бошқа қурилишларга Т.Раҳимовнинг эгалик ҳуқуқи белгиланган.

Фуқаролик иши апелляция ва кассация инстанцияларида қўрилмаган.

Шаҳар суди раёсатининг 2012 йил 26 февралдаги қарори билан ҳал қилув қарорига нисбатан назорат тартибидан протест келтириш мuddати тикланиб, ҳал қилув қарори бекор қилинган ва иш янгидан қўриш учун биринчи инстанция судига юборилган. Лекин бу вақтда мазкур иш бўйича қабул қилинган суднинг ҳал қилув қарори 2007 йил 12 февралда қонунда белгиланган уч йиллик даъво қилиш мuddати ўтган эди.

Фуқаролик-процессуал кодексида суд қарорларига нисбатан назорат тартибидан протест келтириш ёки шикоят келтириш мuddатини тиклаш назарда тутилмаганлигига қарамайдан суд процессуал ҳаракатларини амалга ошириш мuddатини тиклаган.

Фуқаролик-процессуал кодексининг 350-моддаси 4-қисмига кўра, суднинг ҳал қилув қарори қонуний қўнға қирган кундан эътиборан уч йил ўтгандан ке-

Матлуба АМИНЖОНОВА,
Бош прокуратуранинг
ОЎҚ кафедра бошлиғи, ю.ф.н.

йин берилган аризалар қўрилмайди.

Олий суд фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 2012 йил 8 июндаги ажрим билан раёсат қарори бекор қилинган. Шунингдек, Фуқаролик-процессуал кодексида протест келтириш тўғрисидаги аризани қўриб чиқиш мuddатлари ҳам қатъий белгиланган бўлиб, протест келтириш тўғрисидаги ариза бир ойлик мuddатда, иш талаб қилиб олинган ва текширилмаган ҳолларда икки ойгача бўлган мuddатда қўриб чиқиши керак. Протест келтириш учун асос бўлмаसा, ариза берган шахсга аризани қаноатлантирмасдан қолдириш сабаблари қўрсатилиб, ёзма жавоб берилиши лозим.

Фуқаролик-процессуал кодексида процессуал ҳаракатларни амалга ошириш билан боғлиқ бошқа яна бир қатор процессуал мuddатлар белгиланган. Албатта, бу мuddатларга риоя этиш процессуал мажбурият ҳисоблана-да, фуқаролик процессининг фуқаролик процессида иштирок этувчи шахсларнинг мажбуриятлари тизимида ифода этилмаганлигини қузатишимиз мумкин. Масалан, Фуқаролик-процессуал кодексининг 35-моддасида одил судловни амалга оширишга қўмаклашувчи шахслар гувоҳлар, экспертлар, мутахассислар, таржимонлар, ёзма ва ашёвий далилларни сақловчилар, ҳолислар ва ижро ишларини юритишда мол-мулкни сақловчилар одил судловни амалга оширишга қўмаклашувчи шахслар ҳисобланиб, улар ўз тушунтиришларини озғак ёки ёзма равишда баён қилишга, ёзувлардан фойдаланишга, шунингдек, ушбу кодексда ўзларига берилган бошқа процессуал ҳуқуқлардан фойдаланишга ҳақли эканлиги қайд этилган. Лекин мажбуриятлар ҳусусида эса "Одил судловни амалга оширишга қўмаклашувчи шахслар ўз зиммаларига юклатилган процессуал мажбуриятларни бажаришлари лозим", — деган жумлалар билан чекланган, холос. Бу ҳолат мажбуриятларни ифода этувчи бошқа моддаларда ҳам шу тарзда қайд этилган.

Юридагилардан хулоса қилиб шуни таъкидлаш лозимки, процессуал мuddатларга риоя этиш процессида иштирок этувчи барча шахсларнинг мажбуриятлари сифатида процессуал қонунчиликда мустақамлашниши лозим. Бу эса албатта, тарафларнинг одил судловга бўлган ҳуқуқларининг ўз вақтида таъминланишига хизмат қилиб,

Юртимизда оилага жамиятнинг асоси, муҳим бир бўғини сифатида қаралади. Давлат миқёсдаги масала сифатида оила институтининг ҳуқуқий асослари аввало, Ўзбекистон Республикаси Конституциясида мустақамлаб қўйилган. Бош Қонунимизга мувофиқ, оила жамиятнинг асосий бўлаги ҳисобланиб, у жамият ва давлат муҳофазасида.

Оиланинг биринчи шарти — никоҳ. Расмий никоҳ қайд этилиши билан эр ва хотиннинг ўзаро ва жамият олдидagi ҳуқуқлари, бурчлари пайдо бўлади. Ана шу ҳуқуқ ва бурчларга амал қилиниши оилани мустақамлайдиган, бундай оилани ўзининг жамият олдидagi вазифаларини бажара олади. Эеро, қомил инсон ҳар томонлама фаровон, бекам-қўст, соғлом оилада тарбия топади, улғаяди.

Қонуний никоҳ эр-хотиннинг ўзаро ахдлашуви, иттифоқи сифатида муайян шартларга риоя қилиниб тузатилади ва никоҳланувчилар ўртасида маълум ҳуқуқ ва мажбуриятларни келтириб чиқаради. Бироқ баъзида никоҳ тузиш шартларига риоя этил-

масдан тузилган никоҳлар ҳам учрайдики, уларнинг ҳуқуқий оқибатларини белгилаш, бу каби ҳолатларнинг олдини олиш зарурати пайдо бўлади.

Оила кодексининг 14, 16-моддаларида белгиланган шартлар бузилган тақдирда, шунингдек, сохта никоҳ, яъни эр-хотин ёки улардан бири оила қуриш мақсадини қўзламай никоҳ қайд қилдирганда никоҳ ҳақиқий эмас деб топилади.

Никоҳни ҳақиқий эмас деб топиш суд тартибидан амалга оширилади. Никоҳни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги даъво-ни шахсий ёки жамоат манфаати бўлган шахс тақдим қилиши мумкин. Бундайлар доирасига никоҳ тузилиши оқибатида ҳуқуқи бузилган эр ёки хотин, никоҳланувчиларнинг ота-онала-

СОХТА НИКОҲ уни ҳақиқий эмас деб топишнинг оқибатлари

ри, васийлик ва ҳомийлик органи ва прокурор қиради.

Никоҳни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги даъволар ҳам судга тааллуқли бўлиб, бундай туркумдаги ишлар низоли ишлар бўлганлиги сабабли умумий даъво ишларини қўриш тартибидан ҳал қилинади.

Қонунда белгиланган никоҳ тузиш шартларини бузиб қайд қилинган никоҳ суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин. Масалан, никоҳ тузиш учун никоҳланувчиларнинг ўзаро розиликлари бўлмаса, бошқа бекор қилинмаган никоҳ мавжуд бўлса, руҳий касаллиги ёки ақли заифлиги сабабли суд томонидан муомалага лаёқатсиз

Баҳром НУРМАТОВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси
бўлим бошлиғи

деб топилган, шунингдек, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳга қирган ҳолатлар қиради.

Тарафларнинг ёки улардан бирининг оила қуриш мақсадини қўзламай қайд қилинган никоҳ (сохта никоҳ) ҳам ҳақиқий эмас деб топилади. Афсуски, жамиятда тор шахсий манфаатларни қўлаб сохта никоҳдан ўтиш ҳолатлари ҳам учраб туради.

Фуқаролик ишлари бўйича Учтепа туманлараро судига фуқаро Дилором Сафарова даъво аризаси билан муурожаат қилиб,

жавобгар Акмал Хўжаевга (исм-фамилиялар ўзгартириб берилмоқда) нисбатан никоҳни ҳақиқий эмас деб топишни сўраган. Суд мажлисида аниқланишича, даъвогар Д.Сафарова жавобгар Л.Хўжаев билан 2010 йил 16 июль кўни Чилонзор туман ФХДБ бўлимида қонуний никоҳдан ўтишган. Бироқ бу никоҳ оила қуриш мақсадида эмас, ўзаро келишилган шарт асосида тузилган. Тарафлар оилавий муносабатларга киришмаган, умумий рўзгор юритмаган. Бу келишувга кўра, Чилонзор туманидаги уйни жавобгар Л.Хўжаев "ҳадя" тариксида қабул қилиб, Тошкент шаҳрига доимий рўйхатга ўттириш, бунинг учун эса ундан талаб қилинадиган нарсаси — даъвогар Д.Сафаровани "уйланиши" ва "никоҳ" дан кейин уйнинг номига расмийлаштириб бериши, шундан кейин судга ариза бериб, ажраштириш керак бўлган.

(Давоми 9-бетда)

Ҳамон Довуд (исм-фамилиялар ўзгартирилган) қабих ниятини амалга ошириш фикридан қайтмади. Уч йил аввал, аниқроғи, 2008 йилда унга таниши Расул хотини хиёнат қилаётганини айтганди. Расул етказган маълумотга қараганда, турмуш ўртоғи Гулбаҳор гўрков Қосим ва бир неча йиллардан бўён оилавий бори-келди қилиб юрадиган таниши мулла Раҳим билан яширинча учрашиб юрган эмиш. Бу гапдан тепа сочи тикка бўлган Довуд уйига бориб, хотинини сўроққа тутди. Гулбаҳор бу гаплар бўхтон эканлигини айтса-да, Довуд унга ишонмади, фикри-ўйини Раҳимдан ўч олиш эгаллади...

Ўвуд ниятли меҳмон

Довуд ўтган йиллар давомида қасд олиш дарди билан яшади. Аслида Гулбаҳор билан муносабатлари дарз кетиб, улар 2009 йилда ажрашишганди. Уйидан чиқиб кетган Довуд аввалига Олмалик шаҳрида биринчи турмуш ўртоғидан туғилган фарзанди Дилшоднинг уйида яшаб юрди. Кейинчалик Жиззахга — божасининг уйига йўл олди. У ерда божанинг кўмаги билан иккинчи турмуш ўртоғи Марина билан топишиб, бирга яшай бошлади. Бироқ унга ўч олиш фикри тинчлик бермасди. Ўйлаб-ўйлаб бир қарорга келди. Анчадан бўён режалаштириб юрган ишини амалга оширишга бел боғлаган Довуд 2011 йилнинг 28 ноябрь куни Сирдарёга йўл олди. Мулланинг уйига кириб борганида кеч бўлиб қолган эди. Бу пайтда Раҳим Имомов икки ўғли билан чой ичиб ўтирарди. Хонадон соҳиби кутилмаган меҳмонни унча хушламай кутиб олган бўлса-да, меҳмонга иззат кўрсатди. Шу куни Раҳимнинг хонадониди тунаб қолган Довуд эрта-

си куни ҳам мулланинг уйидан кетмади. Кечки овқат маҳали яна бир меҳмон келиб қолди. Бешовлашиб кечки овқатни тановул қилишди. Овқатдан сўнг бир муддат суҳбат қуриб ўтиришди. Исроил ака улар билан хайрлашиб, уйига кетди. Довуд эса яна Раҳимнинг хонадонига қолди. Ҳамма ухлаш тараддудини кўра бошлаганида у кечаси хожатхонага чиқиб мулкчилигини айтиб, мулланинг ўғилларидан итти боғлаб қўйишни илтимос қилди. Бу режани амалга ошириш учун ташланган дастлабки қадам эди.

Соат миллири 23:30га яқинлашганда режасини амалга ошириш ҳақида ўйлаб, кўзига уйку келмай ётган Довуд аста ўрнидан турди. Ўйлаб-ўйлаб, хонадон бошлиғи ухлаб ётган хона олдига келди-да, ичкарига мўралади. Мулла Раҳим донг қотиб ухларди. Довуд ичкарига кириб, унинг тепасига келди. Олдиндан Раҳимнинг ётоқхонасига кириб юрганлиги сабабли хонадон соҳиби диван остида болта сақлашини яхши биларди. Энгашиб, диван таги-

дан ёғоч дастали болтани олди. Қўлида болта тутган қотил шу тобда муллага нафрат билан қараб турар, қўлоғи остида хотинининг мулла билан дон олишиб юрганлиги ҳақидаги Расул айтган гаплар жарангларди. Қони қайнаган Довуд кўзларини чирт юмиб, болтанинг орқа қисми билан Раҳимнинг бошига уч марта туширди. Лекин бу қотилни қаноатлантирмади шекилли, болтанинг орқа қисми билан унинг кўкрагига ҳам урди. Шундан кейин хонадон соҳибининг жони узилди. Раҳимнинг ўлганига ишонч ҳосил қилган Довуд унинг устига кўрпа тортиб, ортига қайтди.

Мулланинг ётоқхонасидан чиққан қотил энди унинг кичик ўғли Суннатуллонинг хонасига бош суқди. Бир кун аввал уларига меҳмон бўлиб келган одам уларнинг умрига зомин бўлиши тушига ҳам кирмаган Суннатулло ширин уйкуда эди. Кўзи қонга тўлган, айнаи дамба бутунлай аклини йўқотган Довуд аввалгидай болтанинг орқа қисми билан йигитчанинг борига икки марта зарба бер-

ди... Бу сафар бироз ҳаяжон сабабли бўлса керак, қўлидаги болтани тушириб юборди. Тарақлаган овоз меҳмонхонада ётган Забиҳуллони уйғотиб юборди. Аммо бу Довуднинг олдида қўйган мақсадини амалга ошириш учун тўсик бўлолмади.

Бир неча дақиқалар ичида икки оғиз аҳволдаги одамнинг "бошига етган" Довуд шу билан тўхтаб қолмади. У бу хонадондагиларнинг барчасини гумдон қилишни режалаштирган эди. Довуд жиноий ҳаракатларини давом эттириб, меҳмонхона томон юрди. Эшик олдида Забиҳулло билан тўқнаш келди. Довуд дарҳол болтани орқасига яширди. Мулланинг катта ўғли ярим кечаси уйғоқ юрган меҳмонни сўроққа тутди.

— Нима қиляпсиз, Довуд ака?

— Ҳеч нарса қиляётганим йўқ, — у шундай деди-да, кутилмаганда Забиҳуллонинг бошига болта билан туширди. Йигит зарбдан деворга суянган ҳолда ўтириб қолди. Бундан фойдаланган Довуд болтанинг

Одил РЎЗИЕВ,

Сирдарё вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

орқа қисми билан унинг бош қисмига яна икки марта зарба бериб, умрига зомин бўлди.

Хонадон вақилларини бирин-кетин "тинчитган" ўвуд ниятли меҳмон марҳум Р.Имомовнинг ётоқхонасига кириб, диван тагидан 1 млн. 400 минг сўм пул, қийматли 120 минг сўмлик тилла узук ва бир банка асални қўлтиқлаб, хонадонни тарқ этиш тараддуғига тушди. У ҳаммасини олдиндан ўйлаб, режалаштириб қўйган эди. Шунинг учун кетар чоғи хонадоннинг кириш эшиги ва дарвозасига қўлф солди. Шу орқали у барчани чалғитмоқчи эди. Бироқ жавобгарликдан қочиб қутула олмаглигини қонун посбонлари қўлига тушганида англаб етди.

Жиноят ишлари бўйича Сирдарё вилоят суди томонидан уч инсоннинг умрига зомин бўлган Д.Боситовга умирбод озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Олам савдоси ҳақида бугун жуаа кўп ва хўп гапирилаяпти. Бу турааги жиноятларнинг олдини олиш борасида тегишли чора-тадбирлар ҳамма тарғибот-ташвиқот ишлари амалга оширилаяётганига қарамай, баъзи содаа одамлар ҳамон айрим тили "ширин", нияти ёвз кимсаларнинг "тўри"га илиниб қолишмоқда.

Ишонмагин «дўстинг»га...

Ҳамида Шоимова (исм-фамилиялар ўзгартирилган) Тошкентга бирор-бир иш топиш илнжиде келганида Москва "саёҳатига йўлланма"ни кўлга қиритиши мумкинлигини ҳаёлига ҳам келтирмаган эди. Аввалига у бундай кутилмаган "саёҳат"дан хурсанд бўлган бўлса-да, аммо қандай экун топишини билганида кеч бўлганди. Унинг ишонувчанлиги ва соддалиги бошқаларнинг мақсадларини бемалол амалга оширишларига жуда қўл келди.

Тошкентга келган Ҳамида ўзи олдиндан билган жойларини айланиб чиқди. Бирида иш ҳақи тўғри келмаса, бошқасидаги иш шароити ва талаблар ёқмади. Иш қидириш билан кунни кеч қилди. Тошкентда борадиган жойи бўлмаганлиги учун эски таниши Собирга кўнжирок қилиб, тунаб қолишда ёрдам беришини илтимос қилди. Собир кўп ўйлаб ўтирмасдан, улар турган институтнинг талабалар ётоқхонаси олдида келишини тайинлайди. Ҳамида айтилган манзилга етиб келганида Собир кутиб олди-да, ўзи хонадошлари Комил, Маъмур ва Илҳомларнинг олдида чиқиб кетди. Ҳамхоналарига вазиятни тушунтирганида, Комил билан Маъмур қиз болани бу ерга олиб кириб бўлмаслиги, агар биров олиб қолса, ётоқхона тугул ўқишдан ҳам ҳайдаб юборишлари мумкинлигини айтишди. Уларнинг гапи тўғрилигини англаган Собир Илҳом билан қизлар ётоқхонасидан жой излаб қўриш мақсадида чи-

қиб кетди. Лекин аксига олиб, у ердан ҳам жой топишининг имкони бўлмади. Иложсиз қолган йигитлар Ҳамидани кўчада қолдирмаслик учун яширинча ўзлари истиқомат қиладиган хонага олиб киришди. Шу тариха Ҳамида тунни ўғил болалар хонасида ўтказишга мажбур бўлди. Эрталаб ўқишга отланган йигитлар унга ҳеч қачонги қимаслиқни тайинлаб, устидан қўлфлаб кетишди.

Ўқишдан биринчи бўлиб Илҳом келди. Тушлик вақти бўлгани учун Илҳом Ҳамидани тушликка таклиф қилди. Икковлари яқин орадаги ошхонага кириб овқатланишди. Бир маҳал Илҳомнинг қўл телефони жиринглаб қолди. Кўнжирок қиляётган Комил эди.

— Нима қиляпсан, Илҳом? — деб сўради Комил.

— Нима қилардим, Ҳамида билан тушлик қилиб ўтирувдик. Нега сўраясан?

— Биз Маъмур билан ўқишдан чиқиб, иш юзасидан "Диёр" боғи олдида келган эдик. Ишни битиргач, шу боғ ичидаги кафеда сизларни соат 17:00ларда кутамиз, — деди Комил.

Ҳамида ҳам бу таклифга эътироз билдирмади. Улар кафега кириб келишганида стол атрофида Комил, Маъмур ва Собир ўтиришарди. Ҳамида эски таниши Собирнинг талаба дўстлари билан жуда яхши чиқишиб қолди. Ўртада гап роса қизиб, анчагача ўтиришди. Бу орада Ҳамида Тошкентга иш излаб келганини айтиб, улардан ёрдам сўради. Бу гапни эшитган Илҳом дилидагини тилига чикарди:

— Биз болалар билан икки кунга Москвага саёҳатга бормоқчи эдик, агар рози бўлсангиз, сизни ҳам олиб кетамиз.

— Билет, йўлқира биздан. Ҳаммамиз бир айлиниб келамиз, — гапга қўшилди Комил.

— Қанақа бўларкин, иш излаб келиб, саёҳатга кетсам, — иккиланди Ҳамида.

— Қандоқ бўларди, зўр бўлади-да! Билетлар тайёр, фақат розилигингиз керак, — деди Маъмур ҳам четда қолмасдан.

— Атиги икки кунга, холос.

— Майли, сизлар борсангиз, мен ҳам бораман.

— Хайрли ишни кечиктириб бўлмайди, дейишади. Шунинг учун биз тайёрмиз, сиз эса эртага кетишга тайёр бўлишингиз керак, — гапга яқун ясаган бўлди Комил.

Вақтни хушчаққалик билан ўтказган дўстлар яна талабалар ётоқхонасига қайтиб келишди.

Эртасига Комил билан Маъмур "Чорсу" бозорига қовун-тарвуз олгани кетишди. Илҳом билан Собир эса нарсаларни тайёрлаб, сумкаларга жойлай бошлашди. Лекин охириги вазиятда Москва сафарига фақатгина Ҳамида билан Илҳом борадиган бўлди. Шунда ҳам Илҳом паспортда камчилик борлиги сабабли эртаси кунни тўғрилаб, самолётда биринчи рейс билан Ҳамидадан олдин етиб бориб, ҳатто уни вокзалда кутиб олишини айтди. Қолганлар эса яна икки кундан кейин етиб борадиган бўлишди.

Воқеаларнинг бундай тус олиши Ҳамидани шубҳалантириб қўйди ва саёҳатга бормаслигини айтиб, поездда чиқишдан бош тортиди. Бу орада Илҳом билан Собир ҳам гап талашиб, бироз жанжаллашди. Лекин Маъмур Ҳамида Москвада ёлғиз қолмаслиги, аксинча, Илҳомнинг акаси, келинойиси борлиги, бу ҳақда уларга тайинлаб

Баҳром ҚОБИЛОВ,

Миробод туман прокуратураси терговчиси

қўйилганлигини айтиб, ишонтирганида кейингина у поездга ўтиришга рози бўлди. Ҳамиданинг Москвага "саёҳати" айтилган манзилга келганида уни Илҳом эмас, балки унинг "келинойиси" ва "акаси" кутиб олганидан сўнг аён бўлди. Унинг поезддан тушиши билан "саёҳатнинг бошланиши чакки эмас", деган гапига жавобан "келинойи"нинг "Қанақа саёҳат, бу ерга ишлагани, одамларнинг кўнглини олгани келдинг", деган гапи барча нарсага ойдинлик киритиб қўйди. Шу тариха Ҳамидани фохишалик билан шуғулланишга мажбур қилишди.

2012 йилнинг декабрь ойи охирида қўлай пайтдан фойдаланган Ҳамида у ердан қочишга муваффақ бўлди. Лекин тоби қочиб, касалхонага тушиб қолди. Ўзига келгач, бўлиб ўтган ҳолат ҳақида Москва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига хабар берди.

Тошкентга қайтиб келганидан кейин эса аёлларни алдов йўли билан "саёҳат"га юборадиган шахсларга қонуний чора қўришни сўраб, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига ариза билан мурожаат қилди.

Мазкур ҳолат бўйича бўлиб ўтган суд мажлисида Ҳамида судланувчиларга нисбатан моддий ва маънавий даъвоси йўқлиги, фақат уларга қонун доирасида жазо қўллашни сўради. Суд тўртовлоннинг қилишини атрофилик ўрганиб, Жиноят кодексининг 135-моддаси 3-қисми "г" бандини қўллаб, уларга турли муддатларга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади.

Масъулиятни унутган оқсоқол

Маҳаллалар азалади меҳр-оқибат, одамийлик, хотиржамлик кўрғони бўлибгина қолмай, қадимий қадриятлар бешиги сифатида ҳам улуғланиб келинган. Хусусан, ҳар бир маҳалланинг ўзига хос қиёфаси, турмуш тарзи бор. Аҳиллик ва бирозарлик каби эзгу қадриятлар, кўни-қўшнчилик муносабатларидан тортиб, ёши улугларга ҳурмат, ёраамга муҳтожларга кўмак бериш, бировнинг оғирини енгил қилиш, олийҳиммат бўлиш каби фазилатлар даставвал оилала, сўнг маҳаллада шаклланиди. Бир сўз билан айтганда, маҳалла меҳр-оқибат, бағрикенглик маскани ҳисобланади. Қадриятларимизнинг барқарор бўлиши-да эса маҳалла оқсоқолининг алоҳида ўрни борлигини таъкиллаш лозим.

Маҳалла, кишлоқ фуқаролар йиғини раиси лавозимига сайланганидан инсон аввало, маҳалладошлари орасида обрў-эътиборга эга бўлиши керак. Қолаверса, табиатида ҳалоллик, очикқўнгиллик сифатларини шакллантирган бўлсагина, бундай оқсоқол кишилар ҳурмати-ни қозонади. Оқсоқол вазифасига масъулиятсизлик билан қараса, ўз манфаатини бошқалар манфаатидан устун қўйса-чи?

Ваҳоб Мейлиев кишлоқ фуқаролар йиғини раиси вазифасига сайланар экан, кишлоқдошларига қайишишни, уларнинг оғирини енгил қилишни мақсад қилганди. 2008 йилнинг апрель ойидан 2012 йилнинг 10 октябрга қадар Яқкабғо тумани Хиёбон кишлоқ фуқаролар йиғини раиси лавозимида ишлаган бу инсон неғадир кейинги йилларда вазифасига юзаки қаради. Оқибатда давлат манфаатларига катта микдорда зиён етказди. Маълумки, кишлоқ фуқаролар йиғини раиси йиғин ҳузурида ташкил қилинган кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам таъинлаш ва тўлаш масаласи билан шуғулланувчи комиссия раиси ҳам ҳисобланади. Мазкур комиссия йиғин ҳудудидидаги иқтисодий ночор оилаларни

ҳисобга оладиган, уларга моддий ёрдам, вояга етмаган болалари бўлган оилаларга нафақа, ишламаётган ва бюджет соҳасида ишлаётган оналарга болали икки ёшга тўлгунча қадар парвариш қилиш бўйича ҳар ойлик нафақа таъинлайдиган ва тўлайдиган тузилма-дир.

Ваҳоб Мейлиев бевосита комиссия раиси сифатида ушбу вазифани сидқидилдан бажариши мумкин эди. Бироқ амалда бундай бўлмади. Вояга етмаган болалари бўлган оилаларга нафақа таъинлаш учун оиланинг ўртача ойлик даромад микдори ҳисоблаб чиқирилиши лозим эди. Ижтимоий нафақа даромад микдори ҳар бир оила аъзосига энг кам ойлик иш ҳақининг 1,5 бараваридан ортиқ бўлмаган тақдирда таъинланарди ва тўланарди. Бироқ Хиёбон кишлоқ фуқаролар йиғини раиси мазкур комиссиянинг 2012 йил 29 февралдаги 4-сонли қарори билан фуқаролар Н.Рўзибоева ва Ў.Қурбоновага нафақа таъинлашда бу борадаги низоми-нинг талаби бузилишига йўл қўйган. Бунинг натижасида фуқароларга жами 14 млн. 403 минг 120 сўм нафақа таъинланиб, 5 млн. 536 минг сўми тўлаб юборилган.

"Вояга етмаган болалари бўлган

Ўқтам ЮСУПОВ,
Қашқадарё вилоят прокурори ёрдамчиси

оилаларга нафақалар таъинлаш ва тўлаш тўғрисидаги Низом" болали оилаларга ижтимоий ёрдам норматив-хуқуқий ҳужжатлар асосида берилиши-ни талаб этади ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига катта масъулият юклайди. Хиёбон кишлоқ фуқаролар йиғини раиси Ваҳоб Мейлиев ушбу Низом бандларини ҳам қўпол равишда бузиб келган. Шунингдек, у фарзанди 2 ёшга тўлгунча қадар парвариш қилиш бўйича нафақа пули сўраган фуқаролардан бир нечтасининг шахсий томорқаси сатҳи-ни қамайтириб кўрсатиб, бу тўғрида сохта далалатномалар тузиб, давлат бюджетидан 8 миллион 294 минг 933 сўмлик нафақа пуллари асоссиз таъинланишига сабабчи бўлган.

Маҳалла ёки кишлоқ фуқаролар йиғини раиси ўша ҳудудга тегишли ер участкаларини юридик ва ҳисмоний шахсларга ажратиш бўйича комиссия аъзоси саналади.

Хиёбон кишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидидаги ҳашар йўли билан қурилган масжид биноси 2000 йилда вилоят адлия бошқармаси томонидан норасмий масжид деб топилиб, фаолияти тўхтатилган. Бу бундан эндиликда таъдиркорлик мақсадида фойдаланиш мумкинлигини оқсоқол яхши тушунар-ди.

Ғиёсхон Ҳафизов норасмий масжид биноси ва унинг ер майдонини тикув-чилик ва иссиқхона сифатида фойда-ланиш учун ахратиб беришни сўра-

ганида Ваҳоб Мейлиев бу иш бироқ харажатли эканлигига шама қилади. Ан-чагина ҳужжатларни расмийлаштириш зарурлигини, қолаверса, бинони олиш учун бошқа номзодлар ҳам борлигини айтиб, ишни тезлаштириб бериши эва-зига 1 миллион 500 минг сўм сўрайди ва бинони олиш учун 7-8 нафар ко-миссия аъзоларининг имзосини олиш зарур эканлигини айтиди. Ҳафизов оқсоқолга комиссия аъзоларининг им-золарини ўзи қўйдиришини айтгани-да, Ваҳоб Мейлиев имкониятни қўлдан бергиси келмай, "Мен билан боғлиқ ҳужжатларни тайёрлашнинг учун 200 минг хизмат ҳақи берасиз", дейди ик-киланмай. Ҳафизов тамағир оқсоқол-нинг ҳузуридан чиқиб, пул олиб келиш учун уйига боради. Қўнғатига 150 минг сўм пул билан қайтганида оқсоқолнинг қабулида одам кўп эди. Шу сабаб би-роз кутишига тўғри келди. Иккови уч-рашганида эса вазият бутунлай бошқа-ча бўлиб қичди. Масжид биносини олиш ҳаракатида юрган биргина Ҳ.Ҳафизов эмасди. Ишнинг чигаллаша-ётганини сезган оқсоқол масалани энди туман ҳокими хал этиши му-мкинлигини айтиди. Туман ҳокими Ҳ.Ҳафизовга мазкур бинонинг харидо-ри икки киши бўлганлиги учун энди-ликда уни фақатгина кимосиди савдо-си орқали қўлга киритиш мумкинли-гини тушунтирди.

Ҳ.Ҳафизов бирор натижага эришма-гач, тамағир оқсоқол В.Мейлиевнинг устидан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига ариза билан мурожаат этишга мажбур бўлди. Тергов давоми-да маҳалла оқсоқолининг қилмишлари фош этилди. Ноконунги таъинланиб, тўлаб юборилган нафақа пуллари суд ҳукмига кўра, судланувчидан давлат фойдасига ундирилаётган бўлди. Шу-нингдек, тамағирлиқни касб қилган Ваҳоб Мейлиев қилмишига яраша жа-зога тортилди.

Вақшийлик

Бегзод ЛАТИПОВ,

Бош прокуратура бошқарма катта
терговчиси

тириб кириб, хонадон соҳибининг умрига зомин бўлган, бекага тан жароҳати етказиб баробарида бу ердан 800 минг сўм пул ҳамда тила-ла тақинчоқлар, қўл телефони каби жами 6 миллион 150 минг сўмлик буюмларни ўғирлаб кет-ган босқинчилар қўлга олинди. Хайрон қоларлик жиҳати, уларнинг иккиси ҳам ёш эмас. Баҳром За-рипов (исм-фамилиялар ўзгартри-рилган) 1961 йилда туғилган бўлса, Николай Зиямов 1951 йилда та-вааллуд топган. Бу кимсалар нафс-ларига қўл бўлишди-ю, жиноятга қўл уришди. Салкам 80 ёшни қоралаб қолган, устига-устак юқорида қайд этилганидек, бир йил аввал инсульт бўлиб, бир оёғи билан қўли яхши ишламайдиган отахоннинг устига қўли олиб, пул талаб қилган босқинчилар, бу йўл билан ниятларига эриша олмас-ликларини сезиб, навбатчасига ўтишди. Аввал электрошокерни қўллаб қўришди. Кейин эса бир учи очик симни отахоннинг ба-данига теккизиб, иккинчи томо-нини розеткага тикишди. Охир-оқибатда эса...

Айтмоқчи, қинғир ишнинг қийини қирқ йилдан кейин ҳам чиқади, деганларидек тергов дав-рида икковлонинг бундан бошқа жиноятлари, яъни содир этилган бўлса-да, очилмай қолганлари ҳам фош этилди. Жумладан, 1989 йил-да Бухоро шахрида истиқомат қилувчи бир фуқароннинг уйига бостириб кирган икки-уч нафар шахс бекани уриб, минг сўм пули билан 5 минг сўмлик тила тақин-чоқларини ўмариб чиқишди. Ўша жабрланувчи Баҳром Зариповнинг ҳоласи бўлиб, босқинчиларни эса Б.Зариповнинг ўзи у ерга жўнатар экан.

Бундан ташқари, Б.Зариповнинг уйида кўнжори етиштиратгани аниқланган бўлса, Н.Зиямовнинг хонадонидан 3,19 грамм ғиёвханд-лик воситаси ҳам топилади.

Шу ўринда Б.Зарипов қўл ур-ган яна бир ҳолатга тўхталиб ўтиш жоиз. Буни қарангки, "қахра-мон" имиз нафақат бировнинг уйига ўғирликка тушиш-у, ғиёвхандлик

воситалари билан ошно, балки қурол-яроқу портловчи моддалар-нинг ҳам ишчибози экан. Чунон-чи, 1988-1989 йилларда бир тани-шидан 6 доня шилиндр нуска де-тонатор капсулаларини сотиб ол-ган Б.Зарипов 1990 йилда Н.Зия-мов уйида ноконунги тарзда сақ-лаб келаётган юз миллионга ҳам эга чиқди. У бу "хобби"га шунчалар қизиқиб кетадики, 1996 йилда Рос-сиядан турли калибрли патрон-лар, капсулалар, сочма ўқлар ҳамда қўлбола тўпқончани айланма йўллар билан олиб ўтади ва уйи-да сақлайди. Ҳожибобонинг уйига бўлган босқинчиликдан кейин эса сири ошкор бўлишдан ҳадикси-раб, ғиёвхандлик воситаларидан тортиб, миллик, капсулалар, па-тронларни ҳам пойфазал таъмир-ловчи уста танишининг устaxonа-сига олиб келиб, бир кун шу ерда сақлаб беришни сўрайди. Ҳеч на-расдан хабари йўқ уста унинг илти-мосига йўқ, дея олмайди.

Агар ўшанда у Баҳром Зарипов ташлаб кетган сумкалардаги нар-салар нима эканлигини билгани-дими? Ёки бирортасига бир са-баб билан учун ёки олов текка-нидами... Ахир устaxonанинг шу-ндоққина рўпарасида мактаб жой-лашган бўлса...

Нима бўлганда ҳам тезкор-тер-гов гуруҳи томонидан пухта режа асосида иш олиб борилиши, ҳар бир ҳолатнинг чуқур таҳлил қили-ниши-ю вақтни ўтказмай олиб бо-рилган сўраб-сурштирув ишлари тўғрисида жиянат қисқа муддатда очилди. Бу билан нафақат ҳеч бир жиянат фош этилмай қолмаслиги яна бир бор ўз тасдиғини топди, балки қурол-аслаҳаларнинг топи-лиши билан келажақда содир эти-лиши мумкин бўлган аянчили ва мудҳиш ҳодисаларнинг олди олинди.

Суд ҳукми билан айбдорлар-га қилмишига яраша жазо тайин-ланди.

Мамлакатимизда тadbirkorлик фаолиятини ривож-лантириш, ишбилармонларга янада қўлай шарт-шаро-итлар яратишга давлат сиёсати ларажасида эътибор қаратилаётган. Хусусан, яқка тартибдаги тadbirkor-лик фаолиятини қўллаб-қувватлаш, соҳага солиқ им-тиёзлари бериш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмақда. Шунингдек, бу борада меъёрий-хуқуқий базанинг такомиллаштирилиши натижасида ишбилармонлар учун фаолиятларини ташкил этишга бир қатор қўлайликлар вужулга келди.

Қалбакилаштириш устаси

Дурбек ТИЛЛАБОВЕВ,

Шайхонтоҳур туман прокуратураси
терговчиси

Бирок, тadbirkorлик билан шуғулланиш биро-бариди берилган имтиёзлардан ўзларининг гаразли мақсадлари йўлида фойдаланиб қолишга уринаётган кимсалар ҳам учраб турибди. Бунга 2010 йилда яқка тартибдаги тadbirkor сифатида рўйхат-дан ўтиб, ёғоч-тахта савдосини йўлга қўйган Юнус Ази-зов (исм-фамилиялар ўзгартрилган) мисол бўлади.

Тadbirkorлиқнинг бошини тутган Ю.Азизов ўз фаоли-ятини қонун доирасида олиб бориш ўрнига қинғирлик-ларга қўл уришни маъқул қўрди. У "Сардор" исмили шахс билан "Ғафни бир жойга қўйиб", муайян мажбуриятдан озод этилган ҳужжат, яъни божхона расмийлаштируви-ни амалга ошириш учун асос бўладиган маълумотном-ларни қалбакилаштирди. Бунда у 2011 йилнинг 12 яна-ридан 2012 йилнинг 23 ноябрга қадар бўлган даврда импорт товарлар учун ўзининг "Visa-Cup" халқаро тўлов пластик картчасидан 245 минг 394 АҚШ доллари ва 50 млн. 320 минг 793 Россия рубли микдоридида пул ўтказ-маларини амалга оширганлиги ҳақидаги маълумотном-ни, шунингдек, такроран 56 ҳолатда банк расмий ҳужжат-ларини қалбакилаштириб, божхона органларига тақдим этади.

Бундан ташқари, Ю.Азизов импорт қилинган ёғоч ма-сўлотларини бозорда нақд пулга сотиб, савдодан тушган пуллари банк муассасасига топширмасдан савдо қоида-ларини ҳам қўпол равишда бузган.

Хато қилган одамга нисбатан кечиримли бўлиш, ба-ғрикенглик ва инсонпарварлик ҳалқимизга ҳос юксак фа-зилат ҳисобланади. Бу ҳолат мустақил юртимизнинг ҳуқуқий ҳужжатларида ҳам ўз аксини топган. Юнус Ази-зовнинг қилмишини қўриб чиққан жиянат ишлари бўйи-ча Шайхонтоҳур туман суди унга нисбатан бағрикенглик тамоилини қўлдади. У Олий Мажлис Сенатининг 2012 йил 5 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Конститу-цияси қабул қилинганлигининг йигирма йиллиги муно-сабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарорига асосан таъинланиши лозим бўлган жазодан озод этилди.

Бу Ю.Азизовга берилган улкан имконият ҳисоблана-ди. Энди у тadbirkorлик фаолиятини қонуний тарзда олиб бориб, оиласи ва жамият фаровонлигига муносиб улуш қўшади, деган умиддамиз.

Тонг отар-отмас уйғонган кам-пир ҳовлини кўздан кечиргач,
орқа эшикни очиб қўйил-да,
бир кун олдин ювган кирлари-ни лазимоллашга киришди. Ора-сира ухлаб ётган эрига ҳам
бир-икки назар ташлади. Уйғот-моқчи бўлди. Ётган жойида на-моз ўқийётганини кўриб, фикир-дан қайтди. "Ҳожибобонинг
иродасига қўйил қолмиш керак. Инсульт бўлиб, бир оёғи билан
қўли яхши ишмай қолди. Шундай бўлса-да, ётган ҳомила
бўлса ҳам намоз ўқийди-я!"

Ушундай ҳаёллар билан ишида давом этар экан, чоли чақириб, нонушта тайёрми, деб сўраб қолди. Кам-пир тасдиқ ишорасини қилиб, уни қийинтириш пайига тушди. Дориларини тайёрламоқчи бўлган эди, дераза ёнида турган шарпани кўриб қолди. Аввалгига ким бўлди экан, дея хайрон бўлди. Аммо шу заҳоти хайрон-лик ўрнини қўрқув эгаллади-ю, кўпир нима дейишга улгурмай, қийилмаган меҳмон икки-уч ҳат-лашда унинг ёнида пайдо бўлди-да, бошидан рўмолини юлқиб олиш баробарида ерга йиқитиб, қўллариини боғлади. Кейин усти-га кўрпачаларни уюб, бир неча марта тегча, қаёққадир кетди. Кампир бечора боғлиқ қўллари-ни бўшатшига уринганча қола-верди. Ана ҳаракат қилиб, охи-ри қўллариини ечишга муваффақ бўлди. Амаллаб ўрнидан туриб, йўлакка чиқди-ю, қонга беланиб ётган эрига қўзи тушди. "Бобо-жон", дея икки-уч марта чақир-ди. Чол жавоб бермади. Шундан кейин гандирақлаганча ташқари-га йўл олди. Кўча эшик очик экан. Қўшнингнинг эшигини қокди...

Тез ёрдам ходимлари хонадон эгаси вафот этганини қайд қилишди. Икки ишлар ходимла-ри эса суриштирув ишларини бошлаб юборишди.

Ўз вақтида олиб борилган тез-кор-тергов ва суриштирув ишла-ри ўз самарасини берди. Қўп ўтмай, бола-чақаларини учирма қилгач, энди бир-бирига суян-ганча, бировга озор бермай ялла-ётган чолу кампирнинг уйига бос-

/Давоми. Бошланиши 6-бетда/

Бу сохта никоҳдан кўзланган асосий мақсад эса Д.Сафарованинг Тошкент шаҳрига доимий рўйхатга ўтиши ва сўз бораётган уйни унинг номига ўтказиш бўлган. Бироқ...

Ҳаммаси режадагидек кетаётганда, сохта "кўёв" — А.Хўжаев фикридан қайтиб қолади, яъни "келин" — Д.Сафаровани доимий рўйхатга ўтказиш ва уйни унинг номига ҳада қилишдан бош тортади.

Мана шундан кейин даъвогар никоҳни ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги даъво аризаси билан судга мурожаат қилишга мажбур бўлган. Суд даъвогарнинг даъво талабини қаноатлантиришни лозим топди.

Сохта никоҳ

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 56-моддасига кўра, ҳақиқий эмас деб топишган никоҳ эр-хотин учун ушбу кодексда белгиланган шахсий ва мулкӣ ҳуқуқ ҳамда мажбуриятларни вужудга келтирмайди. Никоҳи ҳақиқий эмас деб топишган шахсларнинг мулкӣ ҳуқуқӣ муносабатлари Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси билан тартибга солинади.

Никоҳни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги ишларни кўришда суднинг вазифалари никоҳдан ажралиш тўғрисидаги ишларни кўришдан фарқ-

ланади. Бундай ишларни кўришда қонун судларга эр ва хотинни яраштириш ва оилани сақлаш мажбуриятини юкламайди, чунки давлат ҳам, жамият ҳам қонунни бузиб, тузилган никоҳни ҳимоя қилмайди.

Никоҳ оиланинг вужудга келишида дастлабки ва бирдан бир асос, омил. Унга шунчаки муайян мақсадга эришиш воситаси дея қараш миллий менталитетимизга батамом зиддир. Никоҳ муносабатлари қанчалик соф, эркин, ихтиёрий бўлса, шунингдек давлат томонидан қўйилган талабларга монанд равишда

тузилса, албатта, шу оиланинг мавқеи, обрўйи баланд бўлиб, ушбу оилада вояга етган фарзандлар ҳам комил инсон бўлиб етишадилар.

2013 йил 30 апрелдаги "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонунга кўра Жиноят кодексининг Махсус қисмига 125-1-модда қўшилди. "Никоҳ ёши тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш" деб номланувчи мазкур модда никоҳ ёшига етмаган шахс билан ҳақиқатда никоҳ муносабатларига киришиш, ота-она ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар томонидан никоҳ ёшига етмаган шахсни эрга бериш ёхуд уйлантиришга, никоҳ ёшига етмаган шахс билан никоҳ ту-

зишга доир диний маросимни амалга ошириш каби ҳолатлар бўйича жавобгарликни белгилаб беради.

Соғлом оила барпо этиш учун ёшларимизда билим ва соғлом дунёқарашни, талаб ва масъулиятни шакллантириш, никоҳга тиббий кўрикдан ўтказиш, ёшларни соғлом оила барпо этишга тайёрлаш, ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, барқарор даромад манбаларини шакллантириш ҳамда уларнинг уй-жой ва маиший шароитларини яхшилаш мақсадида кенг қамровли чоратadbirlar амалга оширилмоқда. Ушбу саъй-ҳаракатлар мазмун-моҳиятида аввало, жамиятнинг ўзаги бўлган оилалар мустаҳкамлигини таъминлаш мақсади мужассам.

Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон * Эълон

ҲУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2013 йил 26 август куни ўтказиладиган тўғридан-тўғри музокараларни олиб бориш йўли (оммавий оферта) билан сотиладиган давлат объектларини сотиб олишга таклиф этади.

Объектни сотиб олиш шартлари куйидагича:
— энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;
— энг камида иловада келтирилган микдорда инвестиция киритиш мажбуриятини олиш;
— янги ишчи ўринлари ташкил этиш;
— сотиб олиш тўлови ва инвестиция киритишни қисқа муддатларга амалга ошириш.
Савдоларда қатнашиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар:
— сотувчининг банк ҳисоб рақамига объект бош-

ланғич нархининг 15 фоизидан кам бўлмаган гаров суммаси;

— таклифлар ва керакли ҳужжатлар солинган ва муҳрланган конвертлар, икки нусхада.

Савдо ғолибига савдо кунидан бошлаб йигирма кун муддат ичида олди-сотди шартномасини имзолаш шартли қўлатилади.

Савдоларда иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш оферта савдосига 3 соат қолганда тўхтатади.

Музокаралар 2013 йил 26 август куни соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темури шох кўчаси, 16"А"-уй манзилида ўтказиладиган. Ушбу кун савдолар бўлмаган тақдирда 2013 йилнинг 2, 9, 16, 23 ҳамда 30 сентябрь кунлари соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темури шох кўчаси, 16"А"-уй манзилида ўтказиладиган.

Мурожаат учун телефонлар: 233-22-83, 233-74-72

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига қарашли оммавий оферта савдоларига чиқарилаётган давлат объектлари рўйхати

№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сасловчи	ПҚ/ВМҚ	Объектнинг бошланғич нархи (сўм)	Объектнинг сотилиш нархи (объектнинг савдога чиқарилган нархидан 10 фоизга арзонлаштирилган бошланғич нархи) (сўм)	Инвестиция мажбурияти (млн. сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Илмий ишлаб чиқариш лаборатория бино ва иншоотлари	6 383,00	Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Дўрмон йўли (Ф.Ходжаев) кўчаси, 25-уй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	6 169 416 246,00	5 552 474 622,00	1 850,80	1 йил
2	Бино ва иншоотлар	3 440,00	Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Дўрмон йўли (Ф.Ходжаев) кўчаси, 25а-уй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	3 367 093 747,00	3 030 384 373,00	1 010,10	1 йил
3	Қурилиш тугалланмаган ишлаб чиқариш лаборатория корпуси	404,00	Тошкент шаҳри, Юнусов тумани, Соҳибкор кўчаси, 2-уй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	1 350 892 000,00	1 350 892 000,00	405,20	1 йил
4	Бино ва иншоотлар	13 934,00	Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Чилонзор ҳахаси, Ц-мавзеси, Қатортол кўчаси, 28-уй.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	11 322 596 900,00	10 190 337 210,00	3 396,78	1 йил

«KO'CHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ Қашқадарё вилоят филиали бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориши тартибида ўтказиладиган очик танлов савдосига таклиф этади.

Савдога Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига ва Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Қашқадарё вилояти ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 18 июль кундаги ХД-212/07-сонли буйруғига асосан Қашқадарё вилояти Қарши шаҳар Қарши-Беҳкент йўли 3-км.да жойлашган, **бошланғич баҳоси — 7 511 662 562 сўм** бўлган (кейинги ўринларда "Давлат активи" деб юритилади) Қарши йиғма темир бетон корхонаси қўйилмоқда.

Танлов савдолари орқали сотиб олишнинг асосий шартлари:
— энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш;
— энг юқори микдорда инвестиция киритиш мажбуриятини олиш;
— сотиб олиш қиймати ва инвестиция киритишни қисқа муддатларда амалга ошириш;
— янги иш ўринларини ташкил этиш мажбуриятини олиш.

Баланс сасловчининг номи: Қарши йиғма темир бетон корхонаси.

Фаолият-иҳтисослиги: Темир бетон буюмлари ишлаб чиқариш.

Умумий ер майдони 114402,38 кв.м., қурилиш майдони 33871,68 кв.м.

Савдо 2013 йил 26 август куни соат 10:00да ДРҚ Қашқадарё вилояти ҳудудий бошқармаси мажлислар залида (3-қават)да бўлиб ўтади. Буюртманомалар расмий иш кунлари соат 10:00дан 16:00гача қабул қилинади (13:00дан 14:00гача тушлик). Буюртманомалар қабул қилишнинг охириги муддати: 2013 йил 23 август соат 18:00.

"Давлат активи" 2013 йил 26 август куни сотилмаган тақдирда, такрорий савдолар 2013 йилнинг 10 ва 25 сентябрь кунлари ҳамда 10 октябрь куни соат 10:00да бўлиб ўтади. Такрорий савдолар учун буюртманомаларни қабул қилишнинг охириги муддати: 2013 йил 10 сентябрдаги савдо учун 9 сентябрь куни соат 18:00; 25 сентябрдаги савдо учун 24 сентябрь куни соат 18:00; 10 октябрдаги савдо учун 9 октябрь куни соат 18:00.

Талабгорлар "Давлат активи" бошланғич баҳосининг 15 фоизидан кам бўлмаган микдордаги закалат пулини буюртманомалар қабул қилинадиган охириги кунгача АТИБ "Ипотека" банк Қашқадарё вилоят филиалидаги куйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: x/p: 20208000004920609009;

МФО: 00190; СТИР: 207122519.

Савдо натижаларига кўра ғолиб қилган иштирокчи 20 кун муддат ичида сотувчи (Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Қашқадарё вилояти ҳудудий бошқармаси) билан олди-сотди шартномасини расмийлаштириш мажбуриятини юклатилади.

Тўланган закалат пули давлат активи сотилиш баҳосининг 15 фоизидан камни ташкил этса, савдо ғолиби давлат активининг олди-сотди шартномаси тузилгунга қадар сотувчи ёки савдо ташкилотчисининг банк ҳисоб рақамига етишмаётган сўммани тўлаши шарт.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорларнинг муҳри ва имзоси билан таскиланган бўлиши керак.

Буюртманомалар қабул қилинадиган манзил: Қашқадарё вилоят, Қарши шаҳар, М.Абдуллаева кўчаси 20-уй, "Қашқадарё мулк Маркази" МЧЖ биноси.

тел/факс: (8-375) 225-44-58,

www.1kms.uz, rieltasvodo@inbox.uz.

Лицензия: № RR 0001.

Хизматлар лицензияланган

ХУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2013 йил 26 август куни ўтказиладиган тўғридан-тўғри музокараларни олиб бориш йўли (оммавий оферта) билан сотиладиган давлат объектларини сотиб олишга таклиф этади.

Объектни сотиб олиш шартлари қуйидагича:

- энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;
- энг қамийда иловача келтирилган миқдорда инвестиция киритиш мажбуриятини олиш;
- янги ишчи ўринлари ташкил этиш;
- сотиб олиш тўлови ва инвестиция киритишни қисқа муддатларга амалга ошириш.

Савдоларда қатнашиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар:

— сотувчининг банк ҳисоб рақамига объектнинг бошланғич нархнинг 15 фоизидан кам бўлмаган гаров суммаси;

— таклифлар ва керакли ҳужжатлар солинган ва муҳрланган конвертлар, икки нусхада.

Савдо қолибига савдо кунидан бошлаб йигирма кун муддат ичида олди-сотди шартномасини имзолаш шартли юклатилади.

Савдоларда иштирок этиш учун талабгорлардан ариза-

ларни қабул қилиш оферта савдосига 3 соат қолганда тўхта-тилади.

Музокаралар 2013 йил 26 август куни соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 16"А"-уй манзилида ўтказилади. Ушбу куни савдолар бўлмаган тақдирда, 2013 йилнинг 2, 9, 16, 23, 30 сентябрь кунлари соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 16"А"-уй манзилида ўтказилади.

Мурожаат учун телефонлар: 233-22-83, 233-74-72

Хизматлар лицензияланган

Оммавий оферта савдоларига чиқарилаётган давлат активлари									
Рўйхати									
№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сакловчи	ПК/ВМК	Савдога чиқарилган нархи	Давлат активининг сотилиш нархи (давлат активининг савдога чиқарилган нархидан 10 фоизга арзонлаштирилган бошланғич нархи) (сўм)	Инвестиция мажбурияти (млн. сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Бино ва иншоотлар	306,00	Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, К.Оттабоев кўчаси, 76-уй	Тошкент магистрал канали бошқармаси	25.04.2012 №1743	331 010 604,00	297 909 543,00	30,00	1 йил
2	Бино ва иншоотлар	8 204,00	Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, Кичик ҳалқа йўли (Нижнов) кўчаси, 1-уй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	7 317 811 400,00	6 586 030 260,00	2 195 343 420,00	1 йил
3	9 қаватли бинонинг биринчи қаватига тақаб қурилган бино	1 044,00	Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани, А.Қодирий кўчаси, 35-уй	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Бинолардан фойдаланиш департаменти	25.04.2012 №1743	1 294 168 500,00	1 164 751 650,00	1 йил муддат ичида энг кўп миқдорда инвестиция киритиш шартли билан.	
4	"Махсусбуғлашгаз" МЧЖ	35,86 фоз давлат улуши	Тошкент шаҳар, Мирзо Улугбек тумани, Олмачи кўчаси, 21-уй	"Махсусбуғлашгаз" МЧЖ	25.04.2012 №1743	956 999 600,00	861 299 640,00	100,00	1 йил
5	МЧЖ шаклидаги "Bezak" Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси	17,5 фоз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Мирзо Улугбек тумани, Сайрам кўчаси, 26-уй	МЧЖ шаклидаги "Bezak" Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси	12.08.2011 №211	1 479 496 200,00	1 331 546 580,00	1 йил муддат ичида энг кўп миқдорда инвестиция киритиш шартли билан.	

ХУРМАТЛИ ТАДБИРКОР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2013 йил 26 август куни ўтказиладиган тўғридан-тўғри музокараларни олиб бориш йўли (оммавий оферта) билан сотиладиган давлат активларини сотиб олишга таклиф этади.

Объектни сотиб олиш шартлари қуйидагича:

- энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;
- ушбу "Давлат активлари" учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш;
- янги ишчи ўринлари ташкил этиш;
- сотиб олиш тўлови ва инвестиция киритишни қисқа муддатларга (кўпи билан 1 йил муддат ичида) амалга ошириш.

Савдоларда қатнашиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар:

— сотувчининг банк ҳисоб рақамига объект бошланғич нархнинг 15 фоизидан кам бўлмаган гаров суммаси;

— таклифлар ва керакли ҳужжатлар солинган ва муҳрланган конвертлар, икки нусхада.

Савдо қолибига савдо кунидан бошлаб йигирма кун муддат ичида олди-сотди шартномасини имзолаш шартли юклатилади.

Савдоларда иштирок этиш учун талабгорлардан ариза-

ларни қабул қилиш оферта савдосига 3 соат қолганда тўхта-тилади.

Музокаралар 2013 йил 26 август куни соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темур шоҳ кўчаси, 16"А"-уй манзилида ўтказилади.

Мурожаат учун телефонлар: 233-22-83, 233-74-72

Хизматлар лицензияланган

Оммавий оферта савдоларига чиқарилаётган давлат активлари									
Рўйхати									
№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сакловчи	ПК/ВМК	Савдога чиқарилган нархи	Объектларнинг сотилиш нархи (объектларнинг савдога чиқарилган нархидан 5 фоизга арзонлаштирилган бошланғич нархи) (сўм)	Инвестиция мажбурияти (млн. сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Нотурар жой биноси	463,0	Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Чупон ота кўчаси, 6"Б"-уй	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Бинолардан фойдаланиш департаменти	25.04.2012 №1743	377 898 285,00	359 003 370,00	-энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;	
2	"Тоғ-геология жамланма экспедицияси" МЧЖ	29,5 фоз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Яксарой тумани, Мирқошова кўчаси, 68а-уй	"Тоғ-геология жамланма экспедицияси" МЧЖ	25.04.2012 №1743	197 104 700,00	187 249 465,00	- қўшимча инвестиция мажбуриятини олиш;	
3	"YENG MATUMARK AZI" МЧЖ	25,0 фоз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Яксарой тумани, Бобур кўчаси, 45-уй	"YENG MATUMARK AZI" МЧЖ	25.04.2012 №1743	243 444 680,00	231 272 446,00	- янги иш ўринларини ташкил этиш;	
4	"4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси" МЧЖ	98,64 фоз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Сергели тумани, С.Толипов кўчаси, 3-уй	"4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси" МЧЖ	25.04.2012 №1743	517 726 900,00	491 840 555,00	- харид қиймати ва қўшимча инвестиция киритишни қисқа муддатларда амалга ошириш (кўпи билан 1 йил муддат ичида)	

«EFFECT REAL GROUP» масъулияти чекланган жамияти барча тадбиркорлик субъектларини, шу жумладан, кичик бизнес вакиллари ҳамда хусусий тадбиркорларни очик танлов савдоларига таклиф этади.

Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 25.05.2011 йилдаги 147-сонли қарори ва Кува туман ҳокимлигининг 22.07.2013 йилдаги 872-сонли хатига асосан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юридик ва жисмоний шахсларга қуйидаги ер участкаларини доимий фойдаланиш ҳуқуқи танловга қўйилмоқда.

1. Кува тумани "Тахтақўприк" МФЙ А.Ясавий кўчасининг шимолий қисмида ҳаммом, сауна биноси қуриш учун 1 дона қурилиш ости ер майдони 400,0 кв.м. ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 3 896 784 сўм. Қурилишни тугатиш муддати 24 ой.

2. Кува тумани "Маданият" ҚФЙ "Хонобод" қишлоғи марказида маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси қуриш учун 1 дона қурилиш ости ер майдони жами 100,0 кв.м., шундан 60,0 кв.м.га шохобча биноси қуриш учун ва 40,0 кв.м.ни обodonлаштириш учун доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 323 492,4 сўм. Қурилишни тугатиш муддати 12 ой.

3. Кува тумани "Намуна" ҚФЙ "Янгичек" қишлоғида маиший хизмат кўрсатиш шохобчасини қуриш учун 1 дона қурилиш ости ер майдони жами 180,0 кв.м., шундан 130,0 кв.м.га шохобча биноси қуриш учун қолган 50,0 кв.м.ни обodonлаштириш учун доимий

фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 970 477 сўм. Қурилишни тугатиш муддати 18 ой.

Мажбуриятнинг бошланғич ҳажми Кува тумани архитектура ва қурилиш бошқармаси томонидан тайёрланган шаҳарсозлик топшириғи асосида белгиланади. Шаҳарсозлик топшириғи нусхаси талабгорларга танлов ҳужжатлари билан бирга тақдим этилади.

Талабгорлардан буюртманомаларни қабул қилиш билдиришнома матбуотда эълон қилинган кундан бошланади ва 2013 йил 26 август куни тўхтатилади.

Талабгорларнинг конвертлари Кува туман ҳокимлиги биносидан 2013 йил 27 август куни соат 11:00да очилади ва шу куни соат 16:00да мазкур ҳокимлик биносида таклиф энг яхши деб эътироф этилган талабгор қолиб деб топилади.

Ер участкасига бўлган чекланган (мажбуриятлар олинган) ҳуқуқлар мавжуд эмас.

Талабгорлар танлов ҳужжатларини олиш ва ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закатал пулини "Савдогарбанк" Фарғона вилоят бўлимидаги МФО: 00500.

СТІР: 302128329, 202080000704943278001 х/р.га тўлашлари керак.

Талабгорлар танлов ҳужжатларини энг кам ойлик иш ҳақининг бир баробари миқдоридан ҳақ ўзатилади.

Талабгорлар буюртманомалар билан бирга қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси ва белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— жисмоний шахслар — паспорт нусхаси (якка тадбиркор сифатида фаолият юритаётган жисмоний шахсларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси), ваколатли вакил қатнашган тақдирда шахсини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси, белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— танлов ташкилотчисига закатал тўланганлигини тасдиқловчи тўлов ҳужжатидан нусха;

— танлов ҳужжатлари талабларига мувофиқ тузилиб, муҳрланган конвертларга жойлаштирилган икки нусхадаги танлов таклифлари.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг имзоси, агар талабгор юридик шахс бўлса унинг муҳри ва ваколатли шахсининг имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Танлов ҳужжатларини олиш учун савдо ташкилотчисининг манзили: Фарғона шаҳар Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй 24-хона, тел. +99895 404 54 84 веб-сайт www.effect.uz Лицензия 0094.

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармаси тўғридан-тўғри музокаралар олиб бориш йўли билан давлат активларини сотиш бўйича оммавий оферта савдосига таклиф этади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига асосан сотилиши белгиланган давлат активлари Вазирилар Маҳкамасининг 2009 йил 29 январдаги 27-сонли қарорининг 2-иловаси билан тасдиқланган Низомга ва Давлат мулкни хорижий инвесторларга сотишда тендер савдоларини ўтказиш Давлат комиссиясининг 2012 йил 21 март кундаги 02-02-24-36-сонли йиғилиш баёни мувофиқ оммавий оферта савдосига чиқаришмоқда.

Сотиш учун таклиф қилинаётган давлат активининг тасвири ва олд-сотиш шартномалари тузиш шартлари:

1. Қарши тумани, Ертепа ҚФЙ, Мирмирон қишлоғи манзилида жойлашган "Мулк ўттиз" масъулият чекланган жамиятининг 95 фоиз давлат улуши бўйича:

Жамиятнинг устав фонди 157 802 800 сўми ташкил этиб, устав фондида нисбатан 95 фоиз улушининг номинал қиймати 149 912 660 сўми ташкил этади.

"Мулк ўттиз" МЧЖнинг 95 фоиз давлат улушига 1 840 897 650 (бир миллиард саккиз юз қирқ миллион саккиз юз тўқсон етти минг олти юз эллик) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш.

2. Қашқадарё вилояти, Касби туман ҳокимлигига қарашли "Ободлаштириш" бошқармаси балансидаги "Ошхона" биноси бўйича:

Объектнинг умумий ер майдони 176,57 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 107,68 м².

Касби туман ҳокимлигига қарашли "Ободлаштириш" бошқармаси балансидаги "Ошхона" биносига 53 094 818 (эллик уч миллион тўқсон тўрт минг саккиз юз ўн саккиз) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш.

баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

3. Қашқадарё вилояти, Миришкор тумани, "Помук" қишлоғида жойлашган, туман солиқ инспекциясига қарашли фойдаланилмаётган маъмурий бино бўйича:

Объектнинг умумий ер майдони 6004,75 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 495,05 м².

Миришкор тумани, "Помук" қишлоғида жойлашган, туман солиқ инспекциясига қарашли фойдаланилмаётган маъмурий бинoga 378 340 654 (уч юз етмиш саккиз миллион уч юз қирқ минг олти юз эллик тўрт) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

4. Қашқадарё вилояти, Шахрисабз тумани, машина жойлашган Шахрисабз туман "Машина трактор парк" ОАЖ балансидаги давлат ижтимоий инфратузилма объекти бўлган "Кутубхона" биноси бўйича:

Объектнинг умумий ер майдони 818,0 м², шундан бино ва иншоотлар умумий майдони 232,91 м².

Шахрисабз туман "Машина трактор парк" ОАЖ балансидаги давлат ижтимоий инфратузилма объекти бўлган "Кутубхона" биносига 112 716 550 (бир юз ўн икки миллион етти юз ўн олти минг беш юз эллик) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ҳамда объект фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча инвестиция киритиш мажбуриятини олиш.

5. Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳри, Ўзбекистон овози қўчаси 16-уй манзилида жойлашган "Махсус механизацияланган кўча колонна" масъулият чекланган жа-

миятининг 4,34 фоиз давлат улуши бўйича: Жамиятнинг устав фонди 4 547 000 сўми ташкил этиб, устав фондида нисбатан 4,34 фоиз улушининг номинал қиймати 197 340 сўми ташкил этади.

"Махсус механизацияланган кўча колонна" масъулият чекланган жамиятининг 4,34 фоиз давлат улушига 460 993 440 (тўрт юз олти миш миллион тўққиз юз тўқсон уч минг тўрт юз қирқ) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш.

Музокаралар ўтказиш санаси, вақти ва манзили: Музокаралар 2013 йилнинг 27 август кунини соат 10:00дан бошлаб Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳри, А.Темур кўчаси 43-уйда, Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Қашқадарё вилоят ҳудудий бошқармасининг мажлислар залида ўтказилади.

Талабгорларнинг таклифларини қабул қилиш санаси ва вақти: 2013 йил 29 июль кунидан (ҳар ҳафта думанбадан жума кунига қадар соат 9:00дан бошлаб 18:00гача) 2013 йил 26 август кунини соат 18:00гача.

Оммавий оферта савдоларида қатнашиш учун савдо ташкилотчасига талабгор ёки унинг вакили эълонда белгиланган муддатларда шахсан ўзи ёки почта орқали қўйилган ҳужжатларни илова қилган ҳолда бюртномани икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома-нинг нусхаси, шунингдек тўлиқ ваколат-ли вакилнинг оммавий оферта савдосига қатнашиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспорт-

нинг нусхаси, идентификация рақами (СТИР), тўлиқ ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— Сотувчининг банк ҳисоб рақамига савдога қўйилган давлат активи бошланғич нархнинг 15 фоизи миқдорда закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳуж- жатининг нусхаси;

— оммавий оферта савдоси ҳужжатлари- га мувофиқ тузилган ва қўйилганлигини ўз ичига оладиган икки нусхадаги оғзи ёпиш- тирилган конвертларга солинган талабгор таклифлари;

1. Сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни тўлаш му- ддати;

— Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Сотувчининг манзили: 180112, Қашқадарё вилояти Қарши шаҳри А.Темур кўчаси 43-уй. Алоқа телефонлари: (8375) 225-03-11, 225-02-48. факс: 225-02-31.

E-mail: gkikashkadarya@mail.ru Мазкур давлат активларининг савдога қўйилиши юзасидан аввалги берилган эълонлар бекор, деб ҳисобланади.

Оммавий савдолар ўтказилиши жараёни- да қонунбузилиш ва тамагирлик ҳолатла- ри ҳамда ноқонуний аралашувлар кузати- лган ҳолларда Хусусийлаштириш, моно- полиядан чиқариш ва рақобатни ривожлан- тириш Давлат қўмитасининг (+99871) 259- 21-78, 259-21-14 рақамларига мурожаат қилишнинг заруриятини маълум қиламиз!

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш Давлат қўмитаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармаси тўғридан-тўғри музокаралар олиб бориш йўли билан ўтказиладиган оммавий оферта савдоларига таклиф этади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига ва Вазирилар Маҳкамасининг 2012 йил 31 майдаги 154-сонли қарорига асосан сотилиши белгиланган давлат активлари, "Давлат тасаруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг 2006 йил 21 июлдаги 145-сонли қарори билан тасдиқланган Низом ва 2009 йил 29 январдаги 27-сонли қарорининг 2-иловаси билан тасдиқланган Низомларига мувофиқ оммавий оферта савдосига чиқаришмоқда.

Сотиш таклиф қилинаётган давлат активининг номи, сони, тасвири ва давлат активи жойлашган жойи:

1. Мирзачўл туман ҳокимлигига қарашли қурилиш ту- галланмаган 4 та коттеж биналари:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: Мирзачўл ту- ман ҳокимлиги. Мирзачўл тумани, Тагарин шаҳри.

— объектнинг бошланғич баҳоси 73 524 000 (етмиш уч миллион беш юз йигирма тўрт минг) сўмдан кам бўлма- ган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 1200,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 148,78 кв.м.

2. "Навоий кон металлургия комбинати" ДК Жанубий кон бошқармасига қарашли қурилиш тугалланмаган савдо дўкони биноси:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: "Навоий кон металлургия комбинати" ДК Жанубий кон бошқармаси. Гал- лаорол тумани, Маржонбўлоқ шаҳар фуқаролар йиғини.

— объектнинг бошланғич баҳоси 78 947 400 (етмиш саккиз миллион тўққиз юз қирқ етти минг тўрт юз) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини ва 25 (йигирма беш) миллион сўмдан кам бўлмаган миқдорда қўшимча инвес- тиция киритиш таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 918,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 449,88 кв.м.

3. "Навоий кон металлургия комбинати" ДК Жанубий кон бошқармасига қарашли қурилиш тугалланмаган 100 ўринли ошхона ва 50 ўринли чойхона биноси:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: "Навоий кон металлургия комбинати" ДК Жанубий кон бошқармаси. Гал- лаорол тумани, Маржонбўлоқ шаҳар фуқаролар йиғини.

— объектнинг бошланғич баҳоси 109 372 000 (бир юз тўққиз миллион уч юз етмиш икки минг) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини ва 25 (йигирма беш) мил- лион сўмдан кам бўлмаган миқдорда қўшимча инвестиция киритиш таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 3566,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 646,38 кв.м.

4. Галлаорол туман ҳокимлигига қарашли маъмурий бино:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: Галлаорол ту- ман ҳокимлиги, Галлаорол тумани, Галлаорол шаҳри, Мустақиллик кўчаси.

— объектнинг бошланғич баҳоси 47 149 000 (қирқ етти миллион бир юз қирқ тўққиз минг) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 8260,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 170,71 кв.м.

5. Жиззах вилоят қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармаси- га қарашли ёрдамчи бино:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: Жиззах шаҳ- ри, Сайилжойи маҳалласи, Ш.Рашидов кўчаси.

— объектнинг бошланғич баҳоси 59 109 537 (эллик тўққиз миллион бир юз тўққиз минг беш юз ўттиз етти минг) сўм миқдорда тасдиқланган ва унда аҳолига май- ший хизмат кўрсатиш шарти билан 12,5 (ўн икки милли- он беш юз минг) сўмдан кам бўлмаган миқдорда инвес- тиция киритиш мажбуриятини олиш шарти билан сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 754,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони 277,76 кв.м.

6. Дўстлик тумани ҳокимлигига қарашли собиқ 6-сон бо- лалар ботчаси биноси:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: Дўстлик ту- ман ҳокимлиги, Дўстлик тумани, Дўстлик шаҳри.

— объектнинг бошланғич баҳоси 41 990 000 (қирқ бир миллион тўққиз юз тўқсон минг) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 1420,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 263,34 кв.м.

7. Жиззах тумани Равот ҚФЙ, Учқизлар МФЙда жой- лашган собиқ Учқизлар алоқа бўлими биноси:

Баландса савдоқчининг номи ва манзили: "Ўзнефтиз- алоқа" ИТДБ УШК, Жиззах тумани Равот ҚФЙ.

— объектнинг бошланғич баҳоси 92 767 200 (тўқсон икки миллион етти юз олти миш етти минг икки юз) сўмдан кам бўлмаган сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;

— умумий ер майдони — 6400,0 кв.м.

— бино қурилиш ости майдони — 625,7 кв.м.

Сотувчининг манзили: 130100, Жиззах шаҳри, Ш.Ра- шидов кўчаси 63-уй, Давлат рақобат қўмитаси Жиззах ви- лоят ҳудудий бошқармаси.

электрон почта: www.gki.uz

Алоқа телефонлар: (8 372) 226-25-04, 226-39-31. факс: 226-57-85

Тўғридан-тўғри музокаралар ўтказиш санаси, вақти ва жойи: Музокаралар (оммавий оферта) Давлат рақобат қўми- таси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармаси (манзил: Жиззах

шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси 63-уй)да 2013 йил 27 август 18:00гача.

Тўғридан-тўғри музокараларда қатнашиш учун талаб- гор ёки унинг вакили эълонда белгиланган муддатларда шахсан ўзи ёки почта орқали қўйилган ҳужжатларни илова қилган ҳолда бюртномани икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўткази- лганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек ваколатли вакилнинг қатнашиши учун қонун ҳужжатлари- да белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шах- сини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жисмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳуж- жатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— сотувчининг банк ҳисоб рақамига савдога қўйилган давлат активи бошланғич нархнинг 15 фоизи миқдорда закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси;

— икки нусхадаги ёпиштирилган конвертларга солин- ган ва қўйилганлигини ўз ичига оладиган талабгор таклиф- лари;

— сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган сум- маси ва уларни тўлаш муддати;

— инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шартлари.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талаб- горнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши ке- рак.

Мазкур давлат активларининг савдога қўйилиши юза- сидан аввалги берилган эълонлар бекор деб ҳисобланади.

Хизматлар лицензияланган

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси Бош прокуратура бўлим прорукори **Ахбор ХАЛИЛОВ**нинг бевақо вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар прокуратураси жамоаси Учтепа туман прокурорининг ўринбосари **Уткирбек Даулаов** ва палари бузуқвор **БОЗОРБЕК** отанинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

КАПИТАЛБАНК
МАҚСАДЛАРНИ БИРЛАШТИРИБ,
МУВАФФАҚИЯТЛАРГА ЭРИШАМИЗ**Устувор мақсадлар йўлида**

Бугунги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодийётимизнинг локомотиви сифатида эътироф этилмоқда. Амалга оширилаётган ислохотлар натижасида бу соҳани ривожлантириш учун қонун, қарор ва фармонлар қабул қилиниб, бу борада республикада банклари олганга ҳам бир қанча вазифалар юклатилди.

Кейинги йилларда молия муассасаларининг фаолияти тубдан ривожланиб, хизмат кўрсатиш даражаси юксалмоқда. Хусусан, тижорат банклари томонидан кичик бизнес, хусусий ва оилавий тадбиркорликни ривожлантиришга, ёш оилаларни қўллаб-қувватлашга кредитлар ажратиш бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилаётганлиги диққатга сазовор. Бугунги кунда Тошкент шаҳридаги 6 та ва вилоятлардаги 7 та бўлими томонидан ҳўжалик юритувчи субъектлар ҳамда аҳолига турли мақсадлар учун кенг турдаги кредитлар таклиф этиб келаётган ОАТБ "Капиталбанк" ҳам бу борада фаоллик кўрсатмоқда.

Жумладан, жорий йилнинг январь-июнь ойлари давомида банк томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида соҳа субъектларига барча молиялаш манбалари ҳисобидан 132,21 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,8 баробарга кўндр. Бугун аёллар ҳам эр-каклардан ортда қолмай ўзларининг тадбиркорлик ва ишбилармонлик қобилиятларини ишга солиб, оиласи фаровонлигига муносиб ҳисса қўшмоқда. Ана шундай тадбиркор аёлларга бизнесини ривожлантириш мақсадида банк ҳисобидан жорий йилнинг ўтган даврида 41,8 млрд. сўм кредит берилди.

Шунингдек, ОАТБ "Капиталбанк" томонидан инвестиция лойиҳаларини кредитлашга ҳам алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Миқозларга шу каби лойиҳалар ва лизинг хизматлари кўрсатиш борасида 2013 йилнинг биринчи ярим йиллигида 52,85 млрд. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратил-

гани ҳам бунинг яққол далилидир.

Бундан ташқари, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини янада ривожлантириш мақсадида банк томонидан соҳа субъектларига 19,32 млрд. сўм (2013 йилнинг 1 июль ҳолатига) миқдорда кредит маблағлари тақдим этилди. Озиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадида 49 нафар миқозга қарийб 21,85 млрд. сўм кредит берилган бўлса, ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун 50 миқозга 28,43 млрд. сўм миқдорда кредитлар йўналтирилди.

Бугун мамлакатимизда ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг жамиятда ўз ўрнини топиши учун барча шарт-шароитни яратиш мақсадида кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Айниқса, уларни иш билан таъминлаш ва тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. ОАТБ "Капиталбанк" ҳам бу жараёнларда фаол иштирок этиб, банк томонидан битирувчиларнинг тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 585,4 млн. сўм кредит ажратилди.

Президент Ислом Каримов ташаббуси билан мамлакатимизда 2013 йилнинг "Обод турмуш йили", деб эълон қилиниши муносабати билан қабул қилинган Давлат дастурида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, фермерликни янада ривожлантириш, иш билан бандликни, аҳоли фаровонлиги ва реал даромадларининг изчил ўсишини таъминлаш, халқ турмуш даражаси ва сифатини ошириш, муносиб уй-жойлар ва ижтимоий-маиший шароитлар яратиш каби вазифалар белгиланиб, бу борада тижорат банклари зиммасига ҳам улкан масъулият юкланган. Банк томонидан Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ҳам бир қатор чора-тадбирлар ишлаб чиқилган бўлиб, 2013 йилнинг олти ойи давомида ёш оилаларга тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйишлари учун 699,3 млн. сўмдан зиёд микрокредитлар берилди. Шунингдек, оилавий тадбиркорлик ва хунарманд-

чилик билан шуғулланаётган миқозларга уларнинг фаолиятини ривожлантириш ва кенгайтириш учун 771,7 млн. сўм миқдордаги кредит маблағлари йўналтирилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, банкдан нафақат юридик, шу билан бирга, жисмоний шахслар ҳам кредит олишига алоҳида аҳамият берилади. Бу борада жисмоний шахсларга кенг турдаги истеъмол кредитлари таклиф этиб келинмоқда. Дам олиш (саёҳат қилиш) учун, авиачипталар сотиб олишга, заргарлик буюмлари харид қилиш, тантанали маросим ва тадбирлар ўтказиш учун, мебель тўпламлари ва уй жиҳозлари сотиб олиш, маиший техника воситалари ва уй-жойларни таъмирлаш учун қурилиш материаллари сотиб олиш ва бошқалар шулар жумласидандир.

Ўтган даврда банк бўлимлари орқали аҳолига ажратилган истеъмол кредитлари 4,22 млрд. сўмни, уй-жойлар сотиб олиш учун ипотека кредитлари эса 3,42 млрд. сўмни ташкил этди. Шу жумладан, истеъмол кредитларининг 317 млн. сўми ва ипотека кредитларининг 551,3 млн. сўми ёш оилалар ҳиссасига тўғри келмоқда.

ОАТБ "Капиталбанк"и "Обод турмуш йили" муносабати билан жорий йил якунига қадар ёш оилаларни қўллаб-қувватлашга қаратилган ипотека, истеъмол ва микрокредитлар ажратиш ҳажмини оширишни мақсад қилган. Қувонарлиси, банк томонидан йил давомида жорий қилинган истеъмол кредитларининг янги турлари мамлакатимиз аҳолисига танлаш имкониятини кенгайтирмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жорий йилда ушбу йўналишларга 2012 йилга нисбатан 1,4 баробардан зиёд кредитларни йўналтириш режалаштирилган.

Республикаимиз иқтисодийоти янада ривожлантириш, аҳолига янада сифатли ва тезкор хизмат кўрсатиш, бир сўз билан айтганда, мамлакат тарраққиётига муносиб ҳисса қўиши ОАТБ "Капиталбанк" фаолиятининг муҳим вазифаси ҳисобланади.

Банк матбуот хизмати

ҲУРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

"Асака" банк (ОАЖ) жамоаси куйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади.

Миллий валютада**«ФАРОВОН ТУРМУШ»**

Омонатнинг сақланиш муддати 12 ва 18 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар олдиндан ёки омонат муддати тугаганидан сўнг берилади.

Хорижий валютада**«ИШОНЧЛИ» (АҚШ долларида)**

Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар олдиндан ёки омонат муддати тугаганидан сўнг берилади.

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- ☑ солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- ☑ маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- ☑ эгалик ва тасарруф ҳукуқи ўз ихтиёрингизда;
- ☑ миқдори чекланмаган.

"Асака" банк (ОАЖ) сармоянгиз сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

Ушбу омонат турини банкнинг барча филиалларида очиш мумкин. Мурожаат учун: «Асака» банк (ОАЖ) филиаллари телефонлари: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13
Автотранспорт филиали	371	120-39-95
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36
Юнусобод филиали	371	221-80-67
Сирғали филиали	371	258-67-49
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96
Асака филиали	374	233-13-69
Фарҳод филиали	374	226-97-53
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83
Марғилон филиали	373	237-12-37
Олтинрик филиали	373	432-10-11
Кўкон филиали	373	552-61-04
Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Зарафшон филиали	436	573-18-78
Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Афросиёб филиали	366	221-77-56
Қашқадарь вилоят филиали	375	221-12-93
Сурхондарь вилоят филиали	376	770-82-12
Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Сирдарь вилоят филиали	367	225-44-03
Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11